

Onderzoek in opdracht van de
intercommunale Haviland

haviland
INTERCOMMUNALE



‘Het participatief opmaken van een toekomstvisie voor Luchthavenregio

Documenten van de regionale
workshop van 19 januari 2012

Centrum voor Lokale Politiek (CLP) en
Centrum voor Duurzame
Ontwikkeling (CDO)
Universiteit Gent

Juli 2012

Jo Van Assche
Herwig Reynaert

Inhoudstafel

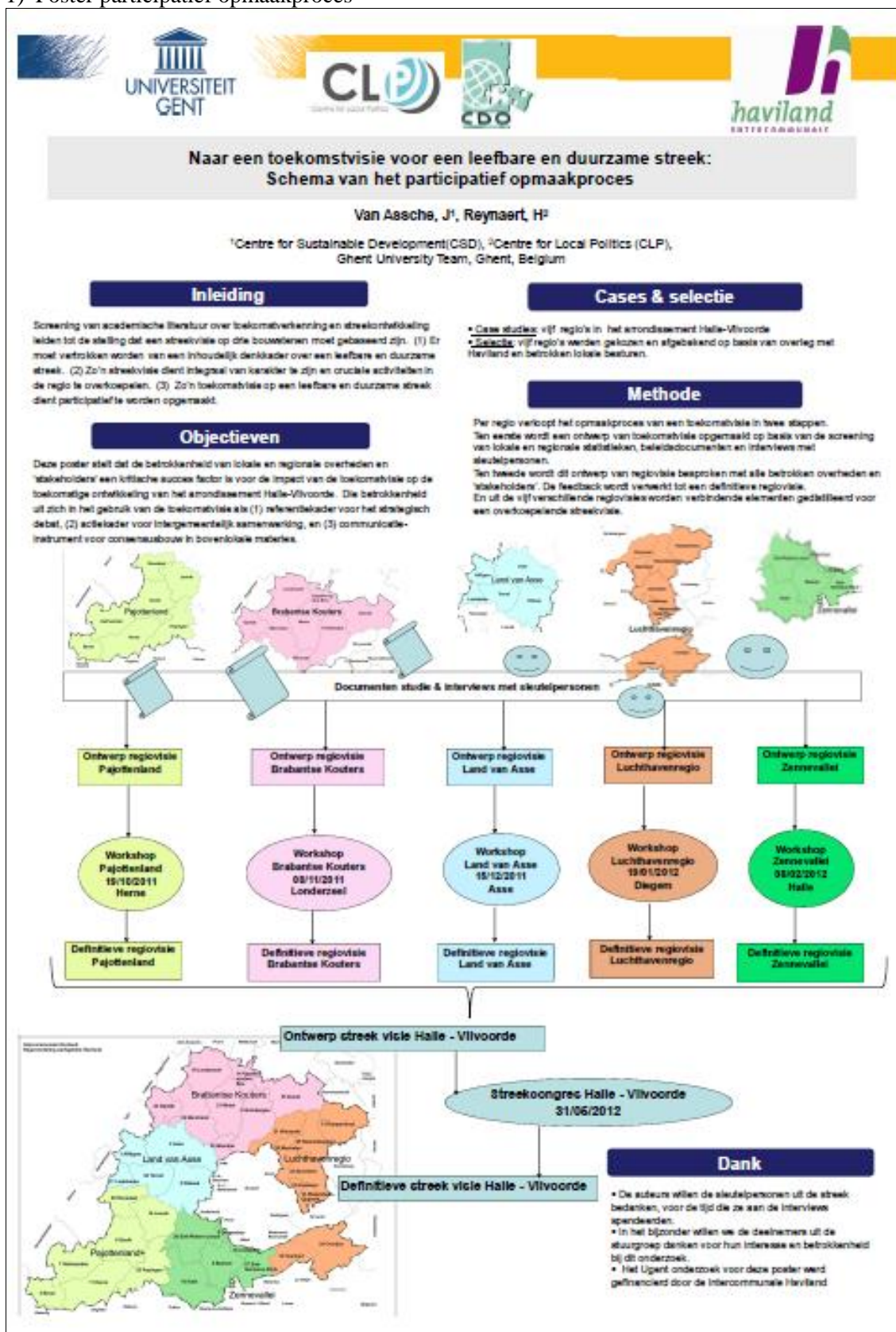
DOCUMENTEN WORKSHOP LUCHTHAVENREGIO

De voorbereiding, het verloop en de opvolging van de workshop in de Luchthavenregio worden in beeld gebracht door volgende documenten:

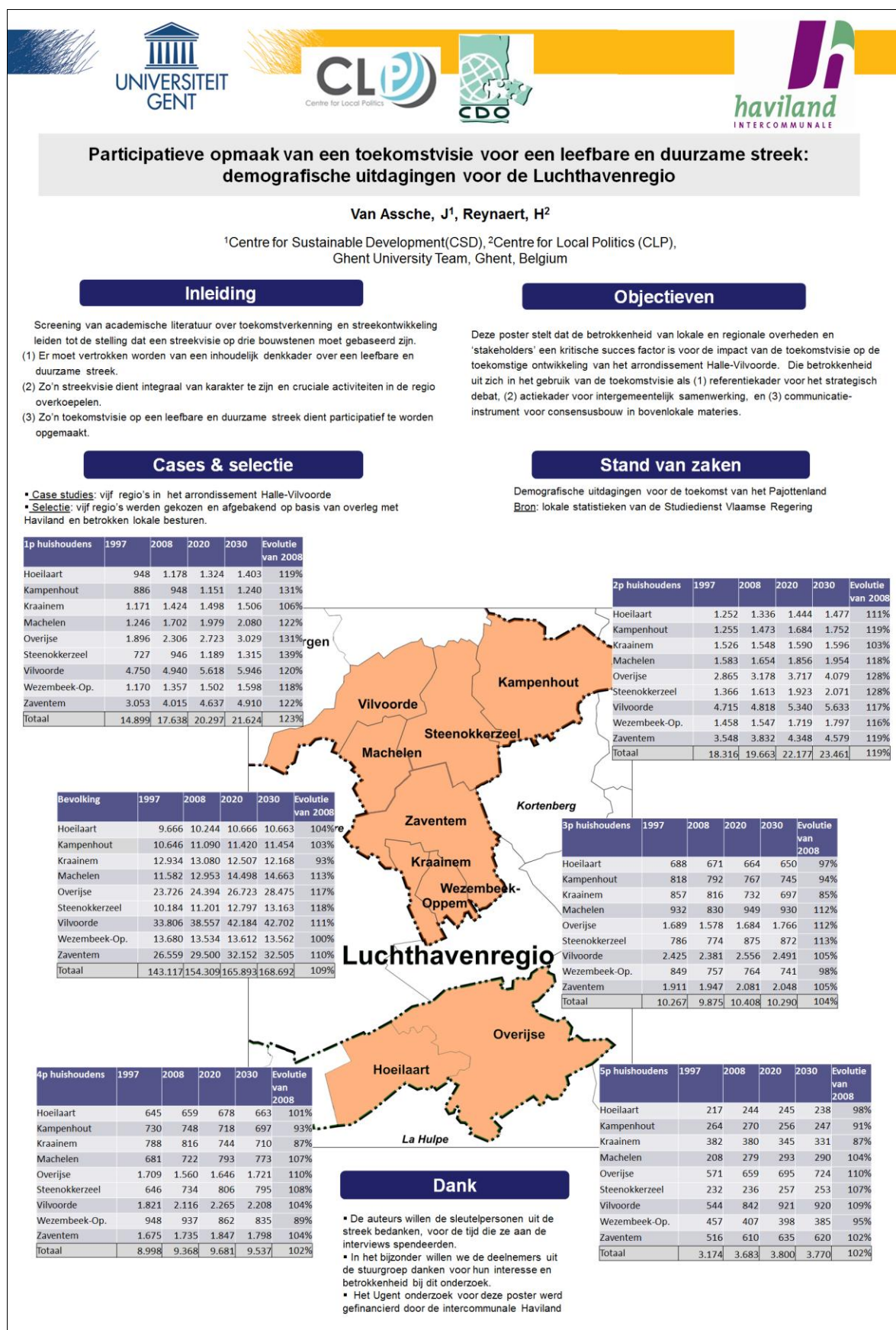
1. Poster over het participatief proces, om de deelnemers duidelijk maken in het kader van welke oefening of project, ze de eigen workshop konden kaderen,
2. Poster over demografische prognoses voor elke regio, om de deelnemers bijkomend materiaal aan te reiken over de noodzaak om aandacht aan de lange termijn toekomst te besteden,
3. Voorontwerp van regiovisie voor 6 thema's, die onder de deelnemers werden verdeeld,
4. Verslag van 6 sessies van de workshop, met feedback naar aanwezigen over de verwerking van de opmerkingen, die zij tijdens de workshop gemaakt hadden,
5. Ontwerp-versie van de toekomstvisie voor elke regio met verwerking van de inbreng van deelnemers aan de workshop.

Deze documenten zijn een bijlage bij het rapport over de participatieve opmaak van de toekomstvisie Halle-Vilvoorde.

1) Poster participatief opmaakproces



2) Poster demografische prognose voor de Luchthavenregio



3) Voorontwerp van toekomstvisie, regio Luchthavenregio

	Economische principes	Sociale principes	Fysiek-ecologische principes	Institutionele principes
Ondernemen	<p>ON 1-lh</p> <p>De regio heeft een bloeiend ondernemingsweefsel. Grote ondernemingen (zoals de luchthaven), KMO's en zelfstandige ondernemingen, zijn de motoren van <u>sterke economische bedrijvigheid</u>, vooral in transport en logistiek.</p> <p>ON2</p> <p><i>Regionale economische groei en werkgelegenheid worden gestimuleerd door een gerichte specialisatie in bedrijvenclusters rond de luchthaven. Mogelijke <u>speerpunten</u> voor vernieuwing van het regionaal economisch weefsel zijn logistieke activiteiten, zakelijke diensten, verblijfsaccomodaties, enz.</i></p> <p>ON3</p> <p><i>Regionale economische groei en werkgelegenheid rond de luchthaven worden bijkomend gestimuleerd door een <u>toename van het dienstenaanbod in het openbaar vervoer</u> en een geïntegreerde mobiliteitsaanpak</i></p> <p>ON4</p> <p><i>Een gunstig <u>ondernemingsklimaat</u> wordt gestimuleerd door o.a. contacten tussen ondernemers en het onderwijs, toegankelijke publieke dienstverlening, vormingsaanbod voor (startende) ondernemers, ...</i></p>	<p>ON5</p> <p>Kleinhandel en lokale middenstand ondersteunen de <u>leefbaarheid en aantrekkelijkheid van dorpskernen</u>.</p> <p>ON6</p> <p><i>Ondernemingen en overheid werken actief samen om alle lagen van de regionale <u>arbeidsreserve te integreren</u> op de arbeidsmarkt, o.a. door de uitbouw van de diensteneconomie, innoverende projecten, enz.</i></p>	<p>ON7</p> <p><i>In de regio is er voldoende <u>ruimte en infrastructuur om te ondernemen</u>. Er wordt gestreefd naar zorgvuldig en kwalitatief ruimtegebruik voor het ondernemen, in de eerste plaats op bestaande bedrijventerreinen.</i></p> <p>ON8</p> <p><i>In de regio worden het wonen en werken optimaal op elkaar afgestemd, met het oog op het beheersen van de <u>lawaaihinder</u>.</i></p> <p>ON9</p> <p>De bedrijvigheid in de streek gaat gepaard met <u>een hoge eco-efficiëntie van productieprocessen en producten</u>. (met het oog op duurzaam en ecologisch ondernemen)</p>	<p>ON10/W5</p> <p>Gemeentebesturen uit de regio bevorderen de <u>communicatie</u> met relevante doelgroepen uit het bedrijfsleven.</p> <p>ON11/W6</p> <p><i>Een RESOC-platform bevordert het overleg en de <u>samenwerking</u> tussen lokale overheden en ondernemers met andere stakeholders uit geïnteresseerde sectoren.</i></p> <p>ON12/W7</p> <p><i>De ondernemingen in de regio spelen positief in op de <u>ontwikkeling van Brussel</u> als internationale zakenstad.</i></p>
&				

Werken	<p>WE1 De regionale economie (in de breedste betekenis) moet zo worden ingericht dat <u>lokale tewerkstelling zoveel mogelijk wordt bevorderd</u>, en dit zowel in het reguliere economische circuit als in de sociale economie.</p> <p>WE2 Een regionaal arbeidsmarktbeleid vertrekt van een <u>vraagstimulerend beleid</u>, aangevuld met een waaier van initiatieven om knelpunten bij werkzoekenden weg te nemen (aanbodgericht beleid) en <u>vraag en aanbod doelmatig te matchen</u> door bvb een lokale en/of regionale jobbeurs, opleidingen, enz.</p>	<p>WE4 <i>Op de regionale arbeidsmarkt wordt <u>geen enkele bevolkingsgroep uitgesloten</u>.</i></p> <p>WE5 <i>Op de regionale arbeidsmarkt gaat aandacht naar <u>sociale tewerkstelling en sociale economie</u> (PWA, werkwinkel, ...)</i></p>		
Bronnen	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Zaventem Provincie Vlaams-Brabant Streekpact	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Zaventem Provincie Vlaams-Brabant	Hoeilaart, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Zaventem Provincie Vlaams-Brabant Streekpact Ontwerp VSGB	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Zaventem Streekpact Ontwerp VSGB

Bron: stadsmonitor voor leefbare en duurzame Vlaamse steden

Opmerking:

Cursief gedeelte van de visie is afkomstig uit ‘De strategische nota 2007-2012 Provincie Vlaams Brabant, het Streekpact Halle-Vilvoorde 2007-2012, of de toespraak van de gouverneur voor de provincieraad op 04/10/2012, of het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel

Vette tekst in de visie is afkomstig uit gemeentelijke beleidsnota’s van Hoeilaart, Kampenhout, Kraainem, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppeem en Zaventem.

Tekst die en cursief en vet is komt voor in het provinciale en één of meerdere gemeentelijke beleidsplannen.

	Economische principes	Sociale principes	Fysiek-ecologische principes	Institutionele principes
Wonen	<p>WO1 <i>Het regionaal aanbod aan woningen en gronden voldoet aan verschillende woonbehoeften naargelang de middelen, de levensfasen en samenstelling van de huishoudens. Er is dus aandacht voor nieuwe woonvormen en woningdifferentiatie naar gezinsgrootte, inkomen en leeftijd.</i></p> <p>WO2 <i>De kwaliteit van de woning wordt gewaarborgd in voldoende leefbare woonoppervlakte, in basiscomfort, in bouwtechnische kwaliteit en in bouwfysische kwaliteit.</i></p> <p>WO3 <i>De kwaliteit van de woonomgeving (wijk/buurt) wordt verbeterd door te werken aan het straatbeeld, de aanwezigheid en toegankelijkheid van speel-, rust- en ontmoetingsmogelijkheden, sociale samenhang, verkeersleefbaarheid en veiligheid.</i></p>	<p>WO4 <i>In de regio wordt de woonzekerheid verhoogd. Bestaande en nieuwe woningen, zowel op de koop- als op de huurmarkt, zijn betaalbaar, comfortabel, aangepast of aanpasbaar, en veilig.</i></p> <p>WO5 <i>In de regio krijgen doelgroepen uit de eigen bevolking een intensieve woonbegeleiding.</i></p> <p>WO6 <i>Op de regionale woonmarkt wordt geen enkele bevolkingsgroep uitgesloten, noch geprivilegeerd. Referentie: actief beleid SVK's, aanpak wonen op campings, senioren, personen met handicap, enz.</i></p> <p>WO7 <i>Een leefbare regio kent een gezonde bevolkingmix tot op buurtniveau, op het vlak van leeftijd, gezinssamenstelling en inkomensklasse.</i></p>	<p>WO8 <i>De ruimte voor het wonen wordt zorgvuldig gebruikt met het oog op een gebiedsspecifieke verdichting van de bebouwing. Nieuwe woongelegenheden moeten ingeplant worden in (inbreiding) en nabij kernen.</i></p> <p>WO9 <i>In de regio worden nieuwe bouwgronden voorzichtig aangesneden op basis van een woonbehoeftestudie. Ook zonevreemde woningen worden rechtszekerheid geboden.</i></p> <p>WO10 <i>In de regio is de woonomgeving multifunctioneel. Diensten, handel, recreatie, mobiliteit en groenvoorzieningen worden op het wonen afgestemd. Groenelementen vormen bij voorkeur een verbinding naar de omliggende open ruimte.</i></p> <p>WO11 <i>De bewoners en de beheerders van het woningpatrimonium gaan rationeel om met energie en grondstoffen in de woning.</i></p>	<p>WO12 <i>In de regio neemt de lokale overheid de regierol op zich en stimuleert het overleg en de samenwerking tussen alle betrokken actoren in het kader van het lokaal woonbeleid.</i></p> <p>WO13 <i>In de streek kunnen burgers informatie en advies krijgen in antwoord op hun vragen over de eigen woonsituatie. (woonloket)</i></p> <p>WO14 <i>Een doelmatige en efficiënte woonbeleid dient ondersteund door een strikt en helder grond- en pandenbeleid.</i></p>
Bronnen	Hoeilaart, Vilvoorde, Provincie Vlaams-Brabant	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Vilvoorde, Provincie Vlaams-Brabant	Hoeilaart, Vilvoorde Provincie Vlaams-Brabant Ruimtelijk Structuurplan Vlaams-Brabant Ontwerp VSGB	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Vilvoorde Provincie Vlaams-Brabant

Bron: stadsmonitor voor leefbare en duurzame Vlaamse steden

Opmerking:

Cursief gedeelte van de visie is afkomstig uit ‘De strategische nota 2007-2012 Provincie Vlaams Brabant & Ruimtelijk Structuurplan Vlaams-Brabant 2004 of het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel

Vette tekst in de visie is afkomstig uit gemeentelijke beleidsnota’s van Hoeilaart, Kampenhout, Kraainem, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem en Zaventem.

Tekst die en cursief en vet is komt voor in het provinciale en één of meerdere gemeentelijke beleidsplannen.

	Economische principes	Sociale principes	Fysiek-ecologische principes	Institutionele principes
Zich verplaatsen / Mobiliteit	<p>ZV1 <i>In de regio wordt in het algemeen de mobiliteitsvraag en in het bijzonder het autoverkeer beheerst door de (creatie van) <u>nabijheid en verwevenheid van functies en concentratie van activiteiten</u>. (locatiebeleid)</i></p> <p>ZV2 <i>In de regio neemt <u>multimodale bereikbaarheid</u> voor het personen- en goederenvervoer toe.</i></p> <p>ZV3 <i>Aan de complexe vervoersvraag gedifferentieerd in tijd en ruimte wordt tegemoet gekomen door een <u>efficiënte en evenwichtige inzet van vervoersmodi en infrastructuur</u>. (STOP-principe)</i></p> <p>ZV4 <i>In de regio wordt prioriteit gegeven aan <u>lokale kwaliteitsvolle verplaatsingen voor voetgangers en fietsers, vooral binnen verblijfsgebieden</u>. Daarvoor wordt de nodige infrastructuur uitgebouwd, zoals bv. fietsstallingen, en voet- en fietspaden, enz. Daarnaast wordt een <u>bovenlokaal fietsroutenetwerk</u> uitgebouwd voor functionele en recreatieve verplaatsingen.</i></p> <p>ZV5 <i>Het <u>openbaar vervoer</u> in de regio wordt uitgebouwd als een <u>hoogwaardige en complementaire vervoersmodus</u>. Hoogwaardig betekent snel (vlotte doorstroming), betrouwbaar en comfortabel. En complementair heeft betrekking op voldoende overstapfaciliteiten.</i></p> <p>ZV6</p>	<p>ZV10 <i>In de regio neemt de <u>verkeersveiligheid toe in dorpskommen, schoolomgevingen, voet- en fietspaden en andere wegen</u>. Daarbij gaat de aandacht vooral naar preventie, infrastructurele oplossingen en handhaving.</i></p> <p>ZV11 <i>Door een goede <u>fysieke en mentale toegankelijkheid van vervoersmodi en infrastructuur</u> kan iedereen zich vlot en zo zelfstandig mogelijk in de regio verplaatsen.</i></p> <p>ZV12 <i>In de regio is het <u>openbaar vervoer</u> voor iedereen <u>betalbaar</u>.</i></p>	<p>ZV13 <i>Om <u>geurhinder en luchtverontreiniging</u> in de stad te vermijden, wordt milieuvriendelijk transport aangemoedigd. Dit komt ook de gezondheid van de bewoners en stadsgebruikers ten goede.</i></p> <p>ZV14 <i>In de regio worden <u>geluidshinder en trillingen</u> (o.m.ten gevolge van verkeer en vervoer) vermeden.</i></p> <p>ZV15 <i>Om open en groene ruimten in de regio te sparen, worden <u>zuinig ruimtegebruik en maximale bundeling van infrastructuren</u> bevorderd.</i></p>	<p>ZV16 <i>Een kwaliteitsvolle aanpak van mobiliteitsproblemen dient zich op <u>provinciaal- of streekniveau te situeren</u>. De verdere ontwikkeling van het openbaar vervoer, trage wegen, een fietsroutenetwerk, enz. zijn zaken die een bovenlokale visie vereisen om tot een <u>effectieve, coherente en gezamenlijke aanpak</u> te komen. Daarbij dient de <u>regierol</u> te worden bepaald om alle mobiliteitsactoren ertoe aan te zetten om hun <u>verantwoordelijkheid op te nemen</u>.</i></p> <p>ZV17 <i>In de regio worden alle actoren regelmatig <u>geïnformeerd</u> en <u>gesensibiliseerd</u> inzake verkeersleefbaarheid en verkeersveiligheid.</i></p> <p>ZV18 <i>In de regio is er een zo groot mogelijke <u>participatie van de bevolking</u> aan de besluitvorming inzake mobiliteit, om het draagvlak te vergroten en aan een mentaliteitsverandering te werken.</i></p>

	<p>In de regio wordt <u>pas in laatste instantie</u> een beroep gedaan op de <u>auto</u> om zich te verplaatsen.</p> <p>ZV7 In de regio is er een <u>gedifferentieerd parkeerbeleid</u> waarbij bewoners hun auto makkelijk kunnen stallen.</p> <p>ZV8 Bedrijven en handelszaken in de regio respecteren afspraken over <u>aan- en afvoerroutes</u> voor het zwaar goederenvervoer.</p> <p>ZV9 In de regio is er <u>voldoende aandacht voor alternatieven</u> (vb. gebruik ICT, tijdsvensters, enz.) om de vervoerstromen onder controle te houden.</p>			
Bronnen	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Kraainem, Linkebeek, Vilvoorde, Wezenbeek-Oppem, Zaventem Provincie Vlaams-Brabant Streekpact, De Lijn Ontwerp VSGB	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Linkebeek, Overijse, Kraainem, Vilvoorde, Wezenbeek-Oppem, Zaventem Provincie Vlaams-Brabant	Streekpact Halle-Vilvoorde	Machelen, Overijse, Wezenbeek-Oppem Provincie Vlaams-Brabant

Bron: stadsmonitor voor leefbare en duurzame Vlaamse steden

Opmerking:

Cursief gedeelte van de visie is afkomstig uit ‘De strategische nota 2007-2012 Provincie Vlaams Brabant, het Streekpact Halle-Vilvoorde 2007-2012, de mobiliteitsvisie 2020 Vlaams-Brabant – Brussel van De Lijn of de toespraak van de gouverneur voor de provincieraad op 04/10/2012, of het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel

Vette tekst in de visie is afkomstig uit gemeentelijke beleidsnota’s van Asse, Affligem, Dilbeek, Liedekerke en Ternat.

Tekst die en cursief en vet is komt voor in het provinciale en één of meerdere gemeentelijke beleidsplannen.

	Economische principes	Sociale principes	Fysiek-ecologische principes	Institutionele principes
Leren / Onderwijs	<p>L1 De <u>kwaliteit van het onderwijs</u> in de regio is voldoende hoog, zodat elk kind, jongere én volwassene een <u>educatief project op maat</u> kan uitbouwen. Dat heeft betrekking op de belangrijkste elementen in het <u>ontwikkelingsproces</u> (creativiteit, gezondheid, fysieke beweging, assertiviteit, enz.).</p> <p>L2 In de regio behalen <u>alle jongeren een kwalificatie</u> die toegang verleent tot de arbeidsmarkt en/of het hoger onderwijs.</p> <p>L3 <i>In de streek wordt het <u>levenslang en levensbreed leren</u> ondersteund. Beide zijn belangrijk voor de kansen op de arbeidsmarkt en de persoonlijke ontplooiing.</i></p> <p>L4 In de regio is er in het onderwijs en in het aanbod aan vorming en opleiding voldoende aandacht voor taalvaardigheidsontwikkeling met het oog op <u>pluralistische burgerschapsvorming</u>.</p>	<p>L5 <i>Onderwijs, vorming én opleiding in de regio heeft een open karakter en biedt <u>gelijke kansen aan kinderen, jongeren en volwassenen ongeacht het milieu waaruit ze afkomstig zijn</u>. Lokale besturen zoeken onderwijsflankerend beleid verder uit te bouwen, rond bv kinderopvang, zwemmen, leerlingenvervoer, taalleergangen, kunstonderwijs, toneel, opvoedingsondersteuning, studie- en huiswerkbegeleiding, spijbelgedrag, enz.</i></p> <p>L6 Het onderwijs in de regio heeft een gelijke <u>waardering voor alle onderwijsvormen en onderwijsniveaus</u>.</p> <p>L7 Scholen kennen de <u>achtergrond van kinderen</u> om problemen te detecteren die een invloed hebben op de schoolcarrière.</p> <p>L8 In de regio is <u>de school als leer- en werkomgeving</u> aantrekkelijk voor leerlingen en leerkrachten (bv. door deeltijdse opdrachten te concentreren, enz.)</p>	<p>L9 In de regio zijn <u>scholen goed uitgerust</u> of kunnen ze beschikken over de nodige infrastructuur. De <u>kwaliteit van de onderwijsinfrastructuur en van de schoolomgeving</u> zijn optimaal. (veiligheid, netheid, ICT, toegankelijkheid ook voor leerlingen met fysieke handicap, verkeersveiligheid, enz.)</p> <p>L10 Het onderwijs in de regio wordt <u>'ecologisch' ingericht</u> (met o.a. REG, enz.)</p>	<p>L11 <i>Binnen de regio is er een goede samenwerking en afstemming tussen scholen onderling en tussen scholen en andere actoren. <u>Overlegplatformen voor netoverschrijdende initiatieven</u> worden ondersteund door lokale besturen.</i></p> <p>L12 Alle scholen in de regio nemen het voortouw inzake <u>participatie</u> van leerlingen, leerkrachten en ouders.</p>
Bronnen	Hoeilaart, Machelen, Steenokkerzeel, Vilvoorde Provincie Vlaams Brabant	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Provincie Vlaams Brabant	Kampenhout, Machelen, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem, Zaventem	Hoeilaart, Steenokkerzeel, Zaventem Provincie Vlaams Brabant

Bron: stadsmonitor voor leefbare en duurzame Vlaamse steden

Opmerking:

Cursief gedeelte van de visie is afkomstig uit 'De strategische nota 2007-2012 Provincie Vlaams Brabant

Vette tekst in de visie is afkomstig uit gemeentelijke beleidsnota's van Hoeilaart, Kampenhout, Kraainem, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem en Zaventem.

Tekst die en cursief en vet is komt voor in het provinciale en één of meerdere gemeentelijke beleidsplannen.

	Economische principes	Sociale principes	Fysiek-ecologische principes	Institutionele principes
Zorg (welzijn & gezondheid)	<p>ZO1 <i>Iedereen kan een beroep doen op een zorg/opvang die afgestemd is op de behoeften (zorg op maat). De zorg wordt verstrekt conform de menselijke waardigheid.</i></p> <p>ZO2 Personen die potentieel zelfredzaam zijn, kunnen aanspraak maken op thuiszorg om zelfstandig in eigen onderhoud te voorzien. (bv door aanpassing van de woning).</p> <p>ZO3 Mantelzorgers krijgen voldoende actieve ondersteuning.</p> <p>ZO4 <i>Basisdienstverlening en geprofessionaliseerde zorg worden op elkaar afgestemd, bv. door duidelijke zorgtrajecten. Er is ook aandacht voor gezondheidspromotie en preventie.</i></p>	<p>ZO5 <i>Het zorgsysteem is voldoende aangepast aan de diversiteit in de regio, die betrekking heeft op leeftijd, gender, opleidingsniveau, huishoudtype, taalvaardigheid, etnisch-culturele achtergrond, handicaps, enz.</i></p> <p>ZO6 <i>Alle kwetsbare en kansarme mensen worden ondersteund, zodat zij gelijke kansen hebben om van het aanbod gebruik te maken en zo een betere levenskwaliteit kunnen bereiken.</i></p> <p>ZO7 De gezondheids- en welzijnszorg in de regio is toegankelijk (mentaal en fysiek) en makkelijk bereikbaar.</p> <p>ZO8 De gezondheids- en welzijnszorg in de regio is voor iedereen <u>financieel haalbaar</u>, mede door een laagdrempelig eerstelijnsaanbod.</p> <p>ZO9 In de regio zorgt een sterk sociaal weefsel ervoor dat mensen <u>zoveel als mogelijk in de vertrouwde omgeving</u> verzorgd of opgevangen kunnen worden. (bv via buurtdiensten)</p>	<p>ZO10 Gezondheids- en welzijnszorg in de regio hebben aandacht voor milieuzorg.</p> <p>ZO11 De openbare ruimte in <u>de omgeving van de voorzieningen en instellingen</u> wordt aangepast aan de noden van de gebruikers. (bv met rust- en ontmoetingsplaatsen, enz.)</p>	<p>ZO12 Op basis van een actieve dialoog met de zorgverstrekker(s) kunnen burgers op een relatief eenvoudige manier hun eigen zorg zelf regelen en organiseren. (sociaal huis)</p> <p>ZO13 <i>In het overleg tussen welzijns- en gezondheidsactoren en betrokken actoren uit andere domeinen (politie, onderwijs, tewerkstelling, huisvesting, ...) op alle relevante bestuurlijke niveaus (Vlaams, provinciaal, regionaal, lokaal) neemt iedereen zijn verantwoordelijkheid op, bv. in een breed sociaal platform.</i></p> <p>ZO14 Het lokale zorgbeleid steunt op de samenwerking tussen OCMW en gemeentelijke sociale dienst.</p>
Bronnen	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppeem, Zaventem Provincie Vlaams Brabant	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppeem, Zaventem Provincie Vlaams Brabant	Hoeilaart	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Zaventem Provincie Vlaams Brabant

Bron: stadsmonitor voor leefbare en duurzame Vlaamse steden

Opmerking:

Cursief gedeelte van de visie is afkomstig uit ‘De strategische nota 2007-2012 Provincie Vlaams Brabant, of de toespraak van de gouverneur voor de provincieraad op 04/10/2012

Vette tekst in de visie is afkomstig uit gemeentelijke beleidsnota’s van Hoeilaart, Kampenhout, Kraainem, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem en Zaventem.

Tekst die en cursief en vet is komt voor in het provinciale en één of meerdere gemeentelijke beleidsplannen.

In dit onderdeel van de regiovisie wordt aandacht besteed aan wat mensen doen als ontspanning en recreatie:

- Bij **Cultuur** ligt de klemtoon op private zelforganisatie, aanvullend publiek aanbod, participatie aan culturele initiatieven, cultureel erfgoed, etc.
- **Vrije tijd** heeft dezelfde klemtoon, en dat voor alle vormen van andere ontspanning, inclusief sport, spel, evenementen en toeristische activiteiten.

Het uitgangspunt is dat er geen onderscheid in het cultureel en recreatief aanbod wordt gemaakt voor bewoners en gebruikers/bezoekers van de regio. Daarnaast overstijgt het bereik van het cultureel en recreatief aanbod dikwijls de grenzen van de regio.

	Economische principes	Sociale principes	Fysiek-ecologische principes	Institutionele principes
Cultuur	<p>C1 <i>In de regio heerst <u>een cultureel klimaat</u> waarin <u>privaat culturele initiatieven</u> kunnen georganiseerd worden. Met een ‘aanvullend publiek aanbod’ wordt de diversiteit ervan verhoogd, zodat het beter inspeelt op de ‘culturele noden’ in de regio.</i></p> <p>C2 <i>In de regio worden acties ondernomen om de participatie aan <u>de cultuur te doen toenemen</u>, zoals bvb cultuureducatie en cultuurspreiding, o.a. via culturele centra.</i></p> <p>C3 <i>De <u>culturele infrastructuur</u> in de regio is <u>optimaal aangepast</u> aan de diversiteit van kunst- en cultuuruitingen.</i></p> <p>C4 <i>De <u>cultuurbeleving</u> leidt tot individuele ontplooiing, horizonverbreding en gemeenschapsvorming.</i></p> <p>C5 <i>In de regio wordt het <u>cultureel erfgoed</u> bestudeerd, bewaard, geactualiseerd en ontsloten ten behoeve van een breed publiek.</i></p>	<p>C6 <i>Een ruim en laagdrempelig culturaanbod <u>draagt bij tot sociale contacten, openheid voor diversiteit, tolerantie en respect</u> voor elkaar. Daarom verdient dat ondersteuning.</i></p> <p>C7 <i>De culturele infrastructuur in de regio is <u>voor iedereen bereikbaar en toegankelijk</u> (fysisch, mentaal en financieel), zodat iedereen ervan kan meegenieten.</i></p> <p>C8 <i>In de regio bloeit een <u>breed socio-cultureel verenigingsleven</u>, dat omwille van zijn sociale belang (contacten, identiteit, maatschappelijke participatie) actieve ondersteuning verdient.</i></p>	<p>C9 <i>In culturele instellingen en bij culturele evenementen is er <u>milieuzorg</u>.</i></p> <p>C10 <i>De <u>publieke ruimte</u> in de regio is van een hoogstaande kwaliteit en biedt het kader voor diverse (<u>spontane</u>) <u>culturele activiteiten</u> en voor <u>beeldende kunsten</u> (kunst in openbare ruimte).</i></p>	<p>C11/VT12 <i><u>Lokale besturen nemen deel aan thematische en projectmatige samenwerkingsverbanden in de regio.</u></i></p> <p>C12/VT13 <i>Het cultureel, toeristisch en recreatief aanbod in de regio positioneert zich in een <u>bovenlokale context</u>. Afstemming en samenwerking met andere regio’s en is belangrijk.</i></p> <p>C13/VT14 <i>Betrekken van <u>de culturele, toeristische en recreatieve sector als partner</u> in beleidsformulering moet leiden tot een gedragen beleid.</i></p> <p>C14/VT15 <i>Bewoners en bezoekers van de regio hebben makkelijk toegang tot <u>culturele, toeristische en recreatieve informatie</u>.</i></p>

Vrije tijd	<p>VT1 <i>In het sportief en vrijetijdsaanbod neemt zelforganisatie een belangrijk plaats in. Met een 'aanvullend publiek aanbod' wordt de diversiteit ervan verhoogd, zodat het beter inspeelt op de noden aan ontspanning in de regio.</i></p> <p>VT2 <i>In de regio blijft men acties ondernemen om de <u>participatie</u> aan het sportief en recreatief aanbod te doen toenemen, zodat <u>gezondheid en levenskwaliteit</u> verhogen. (sportpromotie, sport-voor-allen)</i></p> <p>VT3 <i>De sportieve en recreatieve infrastructuur in de regio is optimaal aangepast aan de diversiteit van sport en recreatie.</i></p> <p>VT4 <i>De toeristische troeven van de regio wordt gepromoot door het stimuleren van een kwaliteitsvol en voldoende divers aanbod op het vlak van logiesverstrekking, cultureel en bouwkundig erfgoed, horecasector, groen- en waterbeleving, fiets- en wandelwegen, trage en recreatieve paden.</i></p> <p>VT5 <i>De 'eigenheid' van de regio (natuur, landschap, cultuur, geschiedenis, erfgoed, publieke ruimtes, mix van activiteiten, sfeer) dient men te behouden en verder te ontwikkelen binnen de draagkracht ervan. Het schept verbondenheid bij bewoners en is een bron van aantrekkingskracht voor toeristen.</i></p>	<p>VT6 <i>Sport en recreatie zijn erop gericht om <u>ontmoeting</u> tussen een diversiteit aan individuen mogelijk te maken.</i></p> <p>VT7 <i>In de regio is het recreatief en toeristisch aanbod, en dito infrastructuur voor iedereen bruikbaar, bereikbaar, toegankelijk en betaalbaar.</i></p> <p>VT8 <i>In de regio bloeit een breed sportief en recreatief verenigingsleven, dat omwille van zijn sociale belang (contacten, identiteit, maatschappelijke participatie) actieve ondersteuning verdient.</i></p>	<p>VT9 <i>In de regio streeft men naar meervoudig ruimtegebruik en <u>recreatief medegebruik</u> van voorzieningen, openbare en private infrastructuur voor cultuur en recreatie.</i></p> <p>VT10/N6 <i>In gebieden met <u>hoofd functie natuur</u> worden zachte recreatie-vormen gestimuleerd. In gebieden waar de <u>natuurfunctie neven- of ondergeschikt</u> is, worden zoveel als mogelijk natuurontwikkeling en behoud gestimuleerd.</i></p> <p>VT11 <i>In de regio is er <u>milieuzorg</u> bij sportieve en recreatieve evenementen en bij toeristische attracties.</i></p>	<p>C15/VT16 <i><u>Vrijwilligers</u> voelen zich betrokken bij het cultureel, toeristisch en recreatief aanbod, doordat hun inzet begeleid en ondersteund wordt.</i></p>
Bronnen	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem, Zaventem Provincie Vlaams Brabant	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem, Zaventem Provincie Vlaams Brabant	Overijse Provincie Vlaams Brabant	Hoeilaart, Overijse, Steenokkerzeel Provincie Vlaams Brabant

Bron: stadsmonitor voor leefbare en duurzame Vlaamse steden

Opmerking:

Cursief gedeelte van de visie is afkomstig uit ‘De strategische nota 2007-2012 Provincie Vlaams Brabant

Vette tekst in de visie is afkomstig uit gemeentelijke beleidsnota’s van Hoeilaart, Kampenhout, Kraainem, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem en Zaventem.

Tekst die en cursief en vet is komt voor in het provinciale en één of meerdere gemeentelijke beleidsplannen.

Feedback van Workshop - 19 januari 2012 - Diegem

‘Samen opmaken van Toekomstvisie voor de Luchthavenregio

Sessie ‘Ondernemen & Werken’

Aanwezig: Jean Meeus (Kampenhout), Kris Leaerts (Kampenhout), Fons Crynen (Steenokkerzeel), Dominique Houtart (Provincie), Jo Discart (Resoc), Koen De Reu (Haviland – verslag), Jo Van Assche (UGent – feedback).

Verontschuldigd: François van Hoobrouck d'Aspre (Wezembeek-Oppem); Marc Van Deuren (Wezembeek-Oppem), Patrick Endels (RLGC), Jan Laeremans (Provincie), Oscar Dekeyser (Kampenhout), Marc Vanthuyne (Overijse), Hilde Van Overstraeten (Provincie), Paul Hermans (ACW), Nele Lauwers (Boerenbond), Hugo Vleugels (Boerenbond), Eric Van Rompuy (Zaventem), Helga Kunert (Kampenhout), Olivier Joris (Kraainem), Elisabeth de Foestraets-d'Ursel (Kraainem).

De feedback over de sessie rond ‘ondernemen & werken’ bestaat uit twee elementen, namelijk 1) het verslag van de workshopsessie én 2) de verwerking ervan. Het verslag zelf bestaat uit de opsomming van het commentaar afkomstig van elk van de deelnemers aan de vragenronde tijdens deze workshopsessie. Dat staat in kolom 1 van onderstaande tabel.

In kolom 2 van diezelfde tabel wordt de commentaar uit de vragenronde van de sessie over ‘ondernemen & werken’ verwerkt. Dat kan op twee manieren gebeuren:

- 1) Door aan te duiden op welke intentie van de ontwerp-visie de commentaar betrekking heeft. Op die manier is het duidelijk dat de ontwerp-visie al rekening houdt met de opmerking(en) van elke deelnemer. Deze intenties worden vermeld aan de **hand van hun codes, gaande van ON1/WE1 tot en met ON12/WE7.**
- 2) Door de ontwerp-visie aan te passen aan de commentaar. Wanneer deelnemers een nieuw element aanbrengen voor de toekomstvisie van de regio wordt die visie daadwerkelijk bijgestuurd. Daarom maakt een herwerkte versie van de toekomstvisie voor het Pajottenland ook deel uit van deze feedback. Zie bijlage.

Commentaar	Verwerking
De Luchthavenregio moet zich economisch afstemmen op Brussel. Er moet ook rekening gehouden worden met de bevolkingsaan groei in Brussel. De Luchthavenregio heeft te kampen met een krapte op de arbeidsmarkt. Daardoor moet er rekening gehouden worden met de Brusselse arbeidsmarkt en de interregionale mobiliteit van arbeidskrachten.	Onder ‘institutionele principes’ dient aandacht te zijn voor de afstemming met Brussel → ON12/WE7
Er moet meer aandacht besteed worden aan de sociale economie. Er ontstaat een grotere discrepantie tussen mensen die wel meekunnen en net niet. Dat is ook een vaststelling bij de OCMW's.	WE5

<p>Het is heel moeilijk om voor bepaalde werken op het juiste moment subsidies te krijgen. Het overleg tussen de verschillende overheden zou veel efficiënter kunnen. Op hoger niveau worden de gemeentes veel te weinig betrokken.</p> <p>Door de stoeve samenwerking tussen de verschillende overheden ontstaat er versnippering van het landschap. Er zou een signaal naar de Vlaamse overheid moeten gegeven worden om dit probleem aan te kaarten.</p>	<p>Aanvulling van ON11/WE7:</p> <p>‘Ook de afstemming met hogere overheden en andere stakeholders (uit geïnteresseerde sectoren) wordt bevorderd.’</p>
<p>In Kraainem is er nog één boer actief. Er is geen ruimte meer voor landbouw. Is er nog toekomst voor de landbouw in de Luchthavenregio? Zullen er nog witlooftelers zijn in de Luchthavenregio tegen 2030? Er zijn steeds minder landbouwers enerzijds, anderzijds worden de landbouwbedrijven wel steeds groter.</p>	<p>Welke plaats bekleedt landbouw in het ondernemingsweefsel?</p> <p>ON1</p>
<p>De oprukkende macht van. In Kampenhout alleen al zijn er 16 verschillende natuurverenigingen. Onder hun stimulans worden landbouwgronden steeds meer ingepalmd in het voordeel van natuurgebieden. Er is een probleem bij het onderhouden van natuurgebied. Er bestaat een spanning tussen landbouw en bos en natuur.</p>	<p>Aanvulling van ON7:</p> <p>‘Daarbij is in het bijzonder aandacht voor de landbouw.’</p>
<p>Hoe lang zal de luchthaven nog in Zaventem blijven? Er bestaat een mogelijkheid van een verhuis naar Waals-Brabant. Met dit gegeven zal rekening moeten gehouden worden als men de tewerkstelling in de regio wil behouden.</p>	<p>ON1</p>

Feedback van Workshop - 19 januari 2012 - Diegem

‘Samen opmaken van Toekomstvisie voor de Luchthavenregio

Sessie ‘Wonen’

Aanwezig: Jean Meeus (Kampenhout), Kris Leaerts (Kampenhout), Fons Crynen (Steenokkerzeel), Dominique Houtart (Kraainem), Jo Discart (Resoc), Greet Willems (Kampenhout), Danielle Van Meldert (Kampenhout), Laurent Mourrier (Wezembeek-Oppem), Gerard Van Achter (Zaventem), Sonja Jacobs (Zaventem), Koen De Reu (Haviland – verslag), Jo Van Assche (UGent – feedback).

Verontschuldigd: François van Hoobrouck d'Aspre (Wezembeek-Oppem); Marc Van Deuren (Wezembeek-Oppem), Patrick Endels (RLGC), Jan Laeremans (Provincie), Oscar Dekeyser (Kampenhout), Marc Vanthuyne (Overijse), Hilde Van Overstraeten (Provincie), Paul Hermans (ACW), Nele Lauwers (Boerenbond), Hugo Vleugels (Boerenbond), Eric Van Rompuy (Zaventem), Helga Kunert (Kampenhout), Olivier Joris (Kraainem), Elisabeth de Foestraets-d'Ursel (Kraainem).
Henk Souffriau (Zaventem), Dominique Coucke (Kampenhout), Erik Ideler (Haviland)

De feedback over de sessie rond ‘wonen’ bestaat uit twee elementen, namelijk 1) het verslag van de workshopsessie én 2) de verwerking ervan. Het verslag zelf bestaat uit de opsomming van het commentaar afkomstig van elk van de deelnemers aan de vragenronde tijdens deze workshopsessie. Dat staat in kolom 1 van onderstaande tabel.

In kolom 2 van diezelfde tabel wordt de commentaar uit de vragenronde van de sessie over ‘wonen’ verwerkt. Dat kan op twee manieren gebeuren:

1) Door aan te duiden op welke intentie van de ontwerp-visie de commentaar betrekking heeft. Op die manier is het duidelijk dat de ontwerp-visie al rekening houdt met de opmerking(en) van elke deelnemer. Deze intenties worden vermeld aan de **hand van hun codes, gaande van WO1 tot en met WO15**

2) Door de ontwerp-visie aan te passen aan de commentaar. Wanneer deelnemers een nieuw element aanbrengen voor de toekomstvisie van de regio wordt die visie daadwerkelijk bijgesteld. Daarom maakt een herwerkte versie van de toekomstvisie voor het Pajottenland ook deel uit van deze feedback. Zie bijlage.

Commentaar	Verwerking
Uit onderzoek blijkt dat het wonen voor meer verkeersbewegingen zorgt dan een lokaal bedrijventerrein.	WO8
De bevolkingsaan groei in Brussel zal zijn effect hebben op de Rand. Een verschuiving zal plaatsvinden en daar moeten de gemeenten een antwoord op hebben.	Onder ‘institutionele principes’ dient aandacht te zijn voor de afstemming met Brussel → WO15
Een goede ruimtelijke ordening is belangrijk voor de toekomst.	WO8, WO9

Wonen en werken hangen heel erg samen.	WO8, WO9, WO10
Het is belangrijk om er voor te zorgen dat de mensen zo lang mogelijk in hun eigen huis kunnen blijven wonen.	WO1
Er dreigt gevaar om de eigenheid van een gemeente te bewaren als woonuitbreidingsgebieden te snel aangesneden worden in buitengemeenten.	WO5, WO8, WO9, WO10
Doordat veel mensen twee of drie wagens hebben ontstaat er een parkeerprobleem. Er is onvoldoende ruimte om al die wagens kwijt te raken.	WO3 Plus doorverwijzing naar sessie over 'mobiliteit'
Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan zou vernieuwd moeten worden in overleg met alle betrokken actoren, ook met de hogere overheid.	WO8, WO9, WO10 + Aanpassing van WO12 met vermelding van 'hogere besturen'.
Naast aandacht voor de sociale woningen zou er ook aandacht moeten besteed worden aan de middenklasse (tweeverdieners) om er voor te zorgen dat ze in de eigen gemeenten kunnen blijven wonen.	WO4, WO5, WO6
Het grond- en pandenbeleid mag geen slot op de deur zijn om bepaalde ontwikkelingen tegen te houden. Een evaluatie moet mogelijk zijn. Er zou meer maatwerk mogelijk moeten zijn. Het behalen van het sociaal objectief op een bepaalde termijn geeft spanningen naargelang van de situatie in een lokale context.	WO14, WO4, WO5
Het overleg met de hogere overheid moet beter.	Aanpassing van WO12 met vermelding van 'hogere besturen'.
Door de vlucht van mensen uit Brussel naar de rand krijgt de eigen bevolking het steeds moeilijker om een woning te huren of te kopen door de stijgende prijzen.	WO5 Onder 'institutionele principes' dient aandacht te zijn voor de afstemming met Brussel → WO15
Het aansnijden van nieuwe bouwgronden gaat ten koste van andere domeinen (natuur).	WO8, WO9, WO10
Zaventem verliest de eigenheid van een dorp (vervreemding) door de massale inwijking vanuit Brussel.	WO5, WO6, WO7
De dorpskernvernieuwing kan beter uitgewerkt worden om de leefbaarheid van de kernen te versterken.	WO5, WO6, WO7
Optimalisatie van de kernen door inbreiding.	WO8
Bij sociale woningen bestaat het gevaar voor gettovorming. De nieuwe Belgen houden zich vast aan hun eigen cultuur waardoor er geen integratie is en de vervreemding in de hand wordt gewerkt. Dat geeft een probleem van de bevolkingsmix. Er is nood om deze situatie lokaal te kunnen aanpakken. Nu wordt dat van hogerhand geregeld.	WO4, WO5, WO6, WO7
Welke instantie durft er op te treden als het gaat over gezinshereniging? Veel ouderen komen naar onze regio. Wie zal voor deze behoeftigen in de toekomst zorgen?	Aanpassing van WO12 met vermelding van 'hogere besturen'.
De middenklasse wordt nu vaak vergeten als het over huisvesting gaat. Voor deze bevolkingsgroep zouden er meer woningen moeten	WO4, WO9

gebouwd worden. De privémarkt speelt nu al in op de middenklasse.	
Door de duur van de procedures is het een probleem om het sociaal objectief tegen 2020 tijdig te realiseren.	Aanpassing van WO12 met vermelding van 'hogere besturen'.
De woonwinkel kan een oplossing bieden om eigen mensen meer kansen te geven om in de gemeente te blijven wonen.	WO13
De overheid zou moeten mensen meer stimuleren om in de eigen woning te blijven.	WO1
Er moet meer samenwerking komen tussen het Vlaamse en het Waalse Gewest. Er moet meer openheid aan de dag gelegd worden.	Onder 'institutionele principes' dient aandacht te zijn voor de afstemming met Brussel ➔ WO15
Kraainem is de gemeente met de grootste bevolkingsdichtheid van Vlaams-Brabant. De gemeente is daarentegen wel verplicht om een groot aantal woningen te bouwen en dat terwijl er geen ruimte meer beschikbaar is.	Aanpassing van WO12 met vermelding van 'hogere besturen'.
In sommige appartementen wonen veel meer mensen dan de bedoeling is gezien de geringe oppervlakte. Hoe kan men dat controleren en aanpakken?	WO12 impliceert ook dat de bestaande wetgeving (wooncode) wordt nageleefd

Feedback van Workshop - 19 januari 2012 - Diegem

‘Samen opmaken van Toekomstvisie voor de Luchthavenregio

Sessie ‘Zich Verplaatsen & Mobiliteit’

Aanwezig: Jean Meeus (Kampenhout), Kris Leaerts (Kampenhout), Fons Crynen (Steenokkerzeel), Dominique Houtart (Kraainem), Jo Discart (Resoc), Laurent Mourrier (Wezembeek-Oppem), Gerard Van Achter (Zaventem), Sonja Jacobs (Zaventem), Jaak Pijpen (Provincie), Dirk De Wulf (Machelen), Koen De Reu (Haviland – verslag), Jo Van Assche (UGent – feedback).

Verontschuldigd: François van Hoobrouck d'Aspre (Wezembeek-Oppem); Marc Van Deuren (Wezembeek-Oppem), Patrick Endels (RLGC), Jan Laeremans (Provincie), Oscar Dekeyser (Kampenhout), Marc Vanthuyne (Overijse), Hilde Van Overstraeten (Provincie), Paul Hermans (ACW), Nele Lauwers (Boerenbond), Hugo Vleugels (Boerenbond), Eric Van Rompuy (Zaventem), Helga Kunert (Kampenhout), Olivier Joris (Kraainem), Elisabeth de Foestraets-d'Ursel (Kraainem).
Henk Souffriau (Zaventem), Dominique Coucke (Kampenhout), Kristel Stouffs (Overijse), Erik Ideler (Haviland)

De feedback over de sessie rond ‘mobiliteit’ bestaat uit twee elementen, namelijk 1) het verslag van de workshopsessie én 2) de verwerking ervan. Het verslag zelf bestaat uit de opsomming van het commentaar afkomstig van elk van de deelnemers aan de vragenronde tijdens deze workshopsessie. Dat staat in kolom 1 van onderstaande tabel.

In kolom 2 van diezelfde tabel wordt de commentaar uit de vragenronde van de sessie over ‘mobiliteit’ verwerkt. Dat kan op twee manieren gebeuren:

- 1) Door aan te duiden op welke intentie van de ontwerp-visie de commentaar betrekking heeft. Op die manier is het duidelijk dat de ontwerp-visie al rekening houdt met de opmerking(en) van elke deelnemer. Deze intenties worden vermeld aan de **hand van hun codes, gaande van ZV1 tot en met ZV18**
- 2) Door de ontwerp-visie aan te passen aan de commentaar. Wanneer deelnemers een nieuw element aanbrengen voor de toekomstvisie van de regio wordt die visie daadwerkelijk bijgesteld. Daarom maakt een herwerkte versie van de toekomstvisie voor het Pajottenland ook deel uit van deze feedback. Zie bijlage.

Commentaar	Verwerking
De verschillende modi moeten geïntegreerd worden.	ZV1, ZV2, ZV3
De krappe arbeidsmarkt heeft ook invloed op de interregionale mobiliteit. Veel mensen die in de streek werken zijn pendelaars en zorgen voor extra verkeer.	Aanpassing van ZV16 in de zin van een geregisseerde samenwerking met het oog op mobiliteit als voorwaarde scheppend beleid
Mobiliteit is de strop om de hals van de streek. Een gebrek aan mobiliteit kan de regio op termijn lam leggen.	ZV1, ZV3, ZV17

Er worden inspanningen geleverd om het aanbod van het openbaar vervoer te verbeteren, denk maar aan de aanleg van de hogesnelheidslijn.	ZV5
De bereikbaarheid van de nationale luchthaven komt overeen met die van een regionale luchthaven in het buitenland. Het verschil in ruimte tussen Schiphol en Zaventem is opmerkelijk. In Nederland zijn er rond de luchthaven nauwelijks files en is de doorstroming veel beter.	ZV2
Er moeten vensters en eventueel aparte rijstroken voorzien worden voor het zwaar verkeer.	ZV9, ZV10
Er worden inspanningen geleverd om grote fietsbruggen aan te leggen maar die hebben vaak geen aansluiting op andere wegen waardoor het gebruik van die infrastructuur beperkt blijft.	ZV4
Een goede mobiliteit is een voorwaarde voor de verdere ontwikkeling van de streek anders dreigt een sociale en economische stilstand.	Aanpassing van ZV16 in de zin van een geregisseerde samenwerking met het oog op mobiliteit als voorwaarde scheppend beleid
Mobiliteit is geen absolute prioriteit voor de federale overheid. De eerste afspraak rond de aanpak van de Ring dateert al van 2004 in het kader van START. In 2012 is er nog steeds geen duidelijkheid over de plannen en is er nog geen budget voorzien.	ZV16
In andere Vlaamse provincies staan er wel nieuwe grote tramlijnen gepland. Voor economische ontsluiting van deze regio zijn er echter nog geen middelen voorzien.	ZV16
De gemeenten en de provincie moeten hier rond een gezamenlijke actie ondernemen.	ZV16
De Lijn is van plan om lijnen en haltes in Brucargo af te schaffen. Terwijl net dit een plaats van tewerkstelling is waar veel laaggeschoolden aan de bak komen. In de plaats daarvan zouden snelbussen komen. Zoiets is onaanvaardbaar voor deze regio. Ook de lijn vanuit het Pajottenland zou niet meer aan Brucargo stoppen. Die mensen zouden moeten overstappen. Uit onderzoek blijkt dat overstappen een groot struikelblok is voor veel mensen om het openbaar vervoer te nemen. 50 percent van de mensen haakt af.	ZV5
De Brusselse Ring is dertig jaar geleden aangelegd en sindsdien is er geen enkele aanpassing meer gebeurd. Andere regio's krijgen steeds de grote koek terwijl deze streek tevreden moet zijn met kruimels.	Aanpassing van ZV16 in de zin van overleg met de hogere overheid
Het blijft een moeilijk verhaal om subsidies te krijgen voor fietsers en zwakke weggebruikers. Uiteindelijk is het vaak voordeliger om zelf werken te doen in plaats van veel tijd en geld te steken in het krijgen van subsidies.	Aanpassing van ZV16 in de zin van samenwerking met de hogere overheid
In Machelen wordt het zwaar vervoer uit het centrum gebannen.	ZV8

Op 800 meter van de luchthaven stopt de tramlijn. Die zou beter doorgetrokken worden tot in de luchthaven.	ZV5
Door de invoering van de diabolotaks worden reizigers beboet als ze het openbaar vervoer nemen naar de luchthaven.	ZV12
De doorlooptijd van subsidies voor wegenwerken is veel te lang.	Aanpassing van ZV16 in de zin van samenwerking met de hogere overheid
De adviezen van natuur en bos zorgen in veel dossiers voor obstakels en tijdverlies. De procedures moeten eenvoudiger.	Aanpassing van ZV16 in de zin van samenwerking met de hogere overheid
Er is meer afstemming nodig tussen de verschillende modi van het openbaar vervoer.	ZV5
In het verleden heeft Europa subsidies gegeven voor de aanleg van landbouwwegen. Misschien bestaan er vanuit Europa nog dergelijke subsidiekanalen?	Aanpassing van ZV16 in de zin van samenwerking met de hogere overheid
Misschien kan een oplossing tegen de geluidshinder van het verkeer op de Ring opgelost worden door de snelheid te verlagen.	ZV15
Er zijn plannen om het lokaal verkeer en het doorgaand verkeer op te splitsen op de Ring. Dat zal als gevolg hebben dat er nog meer sluipverkeer zal zijn in de gemeenten. Dat kan als gevolg hebben dat sommige wijken onleefbaar worden.	ZV10, ZV17
Er wordt te veel planmatig gekeken en te weinig vanuit de lokale situatie met alle gevolgen van dien.	Aanpassing van ZV16 in de zin van een geregisseerde samenwerking met het oog op mobiliteit als voorwaarde scheppend beleid
Het Léonardkruispunt, één van de meest moeilijke kruispunten van het land, is nog nooit aangepakt.	Aanpassing van ZV16 in de zin van samenwerking met de hogere overheid

Feedback van Workshop - 19 januari 2012 - Diegem

‘Samen opmaken van Toekomstvisie voor de Luchthavenregio

Sessie ‘Leren & onderwijs’

Aanwezig: Herman Laureys (Steenokkerzeel); Franky Van Praet (Machelen); Luc Van Der Elst (Zaventem), Erik Ideler (Haviland), Koen De Reu (Haviland – verslag), Jo Van Assche (UGent – feedback).

Verontschuldigd: François van Hoobrouck d'Aspre (Wezembeek-Oppeem); Marc Van Deuren (Wezembeek-Oppeem), Patrick Endels (RLGC), Jan Laeremans (Provincie), Oscar Dekeyser (Kampenhout), Marc Vanthuyne (Overijse), Hilde Van Overstraeten (Provincie), Eric Van Rompuy (Zaventem), Helga Kunert (Kampenhout), Olivier Joris (Kraainem), Elisabeth de Foestraets-d'Ursel (Kraainem).

De feedback over de sessie rond ‘leren en onderwijs’ bestaat uit twee elementen, namelijk 1) het verslag van de workshopsessie én 2) de verwerking ervan. Het verslag zelf bestaat uit de opsomming van het commentaar afkomstig van elk van de deelnemers aan de vragenronde tijdens deze workshopsessie. Dat staat in kolom 1 van onderstaande tabel.

In kolom 2 van diezelfde tabel wordt de commentaar uit de vragenronde van de sessie over ‘leren en onderwijs’ verwerkt. Dat kan op twee manieren gebeuren:

- 1) Door aan te duiden op welke intentie van de ontwerp-visie de commentaar betrekking heeft. Op die manier is het duidelijk dat de ontwerp-visie al rekening houdt met de opmerking(en) van elke deelnemer. Deze intenties worden vermeld aan de **hand van hun codes, gaande van L1 tot en met L13**
- 2) Door de ontwerp-visie aan te passen aan de commentaar. Wanneer deelnemers een nieuw element aanbrengen voor de toekomstvisie van de regio wordt die visie daadwerkelijk bijgestuurd. Daarom maakt een herwerkte versie van de toekomstvisie voor het Brabantse Kouters ook deel uit van deze feedback. Zie bijlage.

Commentaar	Verwerking
De vraag stelt zich of de verschillende onderwijsnetten (gemeenschaps-, provinciaal, privé en gemeentelijk onderwijs) zullen blijven bestaan?	L11
Hoe is het onderwijs georganiseerd in andere landen?	L11
Het is niet logisch dat de gemeenten twee rollen vervult: als inrichter en als bouwheer. Een pleidooi voor een autonoom gemeente bedrijf op het vlak van onderwijs.	L11
Het probleem van anderstaligen in het basisonderwijs stelt zich ook in deze regio. Het Nederlandstalig onderwijs moet Nederlandstalig blijven.	L4, Onder ‘institutionele principes’ dient aandacht te zijn voor de externe omgeving, meer bepaald Franstalig onderwijs in

	Brussel → L13
Door een kwaliteitsprobleem bij het Franstalig onderwijs kiezen veel ouders voor het Nederlandstalig onderwijs. De Nederlandstalige scholen dreigen het slachtoffer van hun eigen succes te worden.	L1, Onder 'institutionele principes' dient aandacht te zijn voor de externe omgeving, meer bepaald Franstalig onderwijs in Brussel → L13
De hogere overheid moet een duidelijk signaal krijgen dat heel de regio kampt met onderwijsproblemen door en voor anderstaligen. Er wordt gepleit voor een soort burgerlijke ongehoorzaamheid vanuit de schoolbesturen om de kwaliteit van het onderwijs te vrijwaren.	L4, Onder 'institutionele principes' dient aandacht te zijn voor de externe omgeving, meer bepaald Franstalig onderwijs in Brussel → L13
In Steenokkerzeel ligt het percentage van anderstaligen in het gemeentelijk onderwijs op 25 procent.	L4
Misschien zou het nuttig zijn om samen te werken met het Franstalig onderwijs zodat zij hun kwaliteit kunnen verbeteren.	Onder 'institutionele principes' dient aandacht te zijn voor de externe omgeving, meer bepaald Nederlandstalig onderwijs in Brussel → L13
In Leuven krijgen de niet Nederlandstalige kinderen bij de inschrijvingen voorrang op de Nederlandstalige kinderen.	L1, L4,
De ouders eisen veel van hun kinderen en mikken daarom zo hoog mogelijk. Als die kinderen niet meekunnen, worden ze gedwongen om een lagere richting te kiezen. Dit fenomeen zorgt voor een cascadesysteem. De ouders zouden meer bewust moeten gemaakt worden van een juiste keuze om dit effect te vermijden.	L1, L5
Er heerst een subjectief gevoel bij veel ouders dat ze "afgaan" als ze hun kinderen naar het technisch onderwijs sturen. Aan dit vooroordeel moet gewerkt worden.	L1, L5

Feedback van Workshop - 19 januari 2012 - Diegem

‘Samen opmaken van Toekomstvisie voor de Luchthavenregio

Sessie ‘zorg’ (in gezondheid en welzijn)

Aanwezig: Herman Laureys (Steenokkerzeel); Franky Van Praet (Machelen); Luc Van Der Elst (Zaventem), Pierre Peeters (Steenokkerzeel), Erik Ideler (Haviland), Koen De Reu (Haviland – verslag), Jo Van Assche (UGent – feedback).

Verontschuldigd: François van Hoobrouck d'Aspre (Wezembeek-Oppeem); Marc Van Deuren (Wezembeek-Oppeem), Patrick Endels (RLGC), Jan Laeremans (Provincie), Oscar Dekeyser (Kampenhout), Marc Vanthuyne (Overijse), Hilde Van Overstraeten (Provincie), Eric Van Rompuy (Zaventem), Helga Kunert (Kampenhout), Olivier Joris (Kraainem), Elisabeth de Foestraets-d'Ursel (Kraainem), Geert Vandenbroucke (Hoeilaart), Fabienne Mineur (Wezembeek-Oppeem).

De feedback over de sessie rond ‘zorg en welzijn’ bestaat uit twee elementen, namelijk 1) het verslag van de workshopsessie én 2) de verwerking ervan. Het verslag zelf bestaat uit de opsomming van het commentaar afkomstig van elk van de deelnemers aan de vragenronde tijdens deze workshopsessie. Dat staat in kolom 1 van onderstaande tabel.

In kolom 2 van diezelfde tabel wordt de commentaar uit de vragenronde van de sessie over ‘zorg en welzijn’ verwerkt. Dat kan op twee manieren gebeuren:

1) Door aan te duiden op welke intentie van de ontwerp-visie de commentaar betrekking heeft. Op die manier is het duidelijk dat de ontwerp-visie al rekening houdt met de opmerking(en) van elke deelnemer. Deze intenties worden vermeld aan de **hand van hun codes, gaande van ZO1 tot en met ZO14.**

2) Door de ontwerp-visie aan te passen aan de commentaar. Wanneer deelnemers een nieuw element aanbrengen voor de toekomstvisie van de regio wordt die visie daadwerkelijk bijgesteld. Daarom maakt een herwerkte versie van de toekomstvisie voor de Brabantse Kouters ook deel uit van deze feedback. Zie bijlage.

Commentaar	Verwerking
Hoe zit het met de wachtlijsten van service flats en rusthuizen in de regio? Wel oppassen met die wachtlijsten want sommige mensen geven zich voorbarig of bij meerdere instellingen tegelijk op. Daardoor is dit geen echte indicator van de reële vraag naar plaatsen. Er zou een systeem moeten ingevoerd worden om die lijsten meer sluitend te maken.	ZO1
De huidige rusthuizen worden sterfhuizen.	ZO1, ZO2, ZO3
De overheid stelt voorop dat de gemiddelde levensverwachting voor mensen die zich laten opnemen in een rusthuis 18 maanden moet zijn.	ZO1
Service flats kosten veel geld aan de gemeenschap.	ZO13. Alle betrokken gemeenschappen

	nemen hun verantwoordelijkheid op.
Misschien zijn er betere oplossingen om het begeleid wonen te stimuleren, maar dan moet er wel voldoende ondersteuning komen vanuit de overheid. Via minister Van Deurzen komen er soms wel goede voorstellen maar het probleem is dat er nooit geld tegenover staat voor de gemeenten.	ZO13
Moeten er in de toekomst alleen nog privéruhuizen, of serviceflats komen of alleen nog ruhuizen van de overheid? Nu al blijkt het prijsverschil tussen een private of een publieke instelling beperkt. Is het dan nog een taak van de overheid om hierin te investeren of wordt deze markt beter overgelaten aan de private sector? De privésector kan veel sneller projecten ontwikkelen dan de overheid.	ZO13 Publieke en private sector nemen elk hun verantwoordelijkheid op.
De demografische evolutie wijst erop dat de bijdragen van de gemeenschap verder zullen blijven stijgen.	ZO13. Alle betrokken gemeenschappen blijven hun verantwoordelijkheid opnemen.
Vlaams-Brabant hinkt achterop als het gaat om het aantal zorginstellingen per inwoner.	ZO1
Er is een stijgende behoefte voor dag- en nachtopvang in de regio, net als de vraag naar korte verblijven.	ZO1
De provincie is een grote voorstanders van mantelzorgers maar doet zelf geen duit in het zakje om die werking te verbeteren.	ZO3, ZO13
Het huidige sociaal huis werkt niet. Er zou een echte baliefunctie moeten komen die mensen kan doorverwijzen naar alle diensten. Aanvullend zou er een intergemeentelijke back office moeten komen. Nu is het vaak nog een strijd tussen de sociale diensten van de gemeenten en de OCMW's.	ZO12

Feedback van Workshop - 19 januari 2012 - Diegem

‘Samen opmaken van Toekomstvisie voor de Luchthavenregio

Sessie ‘cultuur en vrije tijd’

Aanwezig: Herman Laureys (Steenokkerzeel); Franky Van Praet (Machelen); Luc Van Der Elst (Zaventem), Pierre Peeters (Steenokkerzeel), Erik Ideler (Haviland), Koen De Reu (Haviland – verslag), Jo Van Assche (UGent – feedback).

Verontschuldigd: François van Hoobrouck d'Aspre (Wezembeek-Oppem); Marc Van Deuren (Wezembeek-Oppem), Patrick Endels (RLGC), Jan Laeremans (Provincie), Oscar Dekeyser (Kampenhout), Marc Vanthuyne (Overijse), Hilde Van Overstraeten (Provincie), Eric Van Rompuy (Zaventem), Helga Kunert (Kampenhout), Olivier Joris (Kraainem), Elisabeth de Foestraets-d'Ursel (Kraainem), Fabienne Mineur (Wezembeek-Oppem), Clémence Maes (Steenokkerzeel).

De feedback over de sessie rond ‘cultuur en vrije tijd’ bestaat uit twee elementen, namelijk 1) het verslag van de workshopsessie én 2) de verwerking ervan. Het verslag zelf bestaat uit de opsomming van het commentaar afkomstig van elk van de deelnemers aan de vragenronde tijdens deze workshopsessie. Dat staat in kolom 1 van onderstaande tabel.

In kolom 2 van diezelfde tabel wordt de commentaar uit de vragenronde van de sessie over ‘cultuur en vrije tijd’ verwerkt. Dat kan op twee manieren gebeuren:

- 1) Door aan te duiden op welke intentie van de ontwerp-visie de commentaar betrekking heeft. Op die manier is het duidelijk dat de ontwerp-visie al rekening houdt met de opmerking(en) van elke deelnemer. Deze intenties worden vermeld aan de **hand van hun codes, gaande van C1/VT1 tot en met C15/VT16.**
- 2) Door de ontwerp-visie aan te passen aan de commentaar. Wanneer deelnemers een nieuw element aanbrengen voor de toekomstvisie van de regio wordt die visie daadwerkelijk bijgestuurd. Daarom maakt een herwerkte versie van de toekomstvisie voor de Brabantse Kouters ook deel uit van deze feedback. Zie bijlage.

Commentaar	Verwerking
Het is zeer moeilijk om mensen nog te motiveren om toe te treden tot een vereniging, laat staan tot het bestuur. De gemiddelde leeftijd van bestuursleden ligt vrij hoog. Het is moeilijker om jongeren te engageren.	C8
Er is weinig ondersteuning voor vrijwilligers.	C15/VT16
Er wordt veel aan cultuur hoppen en shoppen gedaan.	C1, C2, C6,
De mensen hebben het gevoel dat ze zelf een culturele, sportieve of recreatieve activiteit kunnen organiseren en voelen op die manier de noodzaak niet meer aan om zich aan te sluiten bij een vereniging. De enige motivatie vaak om nog iets samen te doen, zijn de vriendschappen.	C1, VT1 C8, VT8
Het zal voor verenigingen belangrijk zijn om samen te werken om het verenigingsleven veilig te stellen voor de toekomst. De	C8, VT8

gemeente Machelen speelt hierop al in door extra subsidies te geven als verenigingen samenwerken.	
De cultuurbeleving van de jongere generaties is heel anders. In tegenstelling tot vroeger hebben veel jongeren geen binding meer met een bepaalde vereniging.	C4, C8
Het is belangrijk dat de cultuurraad en de jeugdraad samenwerken.	C2, C11
De cultuurraad geeft meer adviezen aan de gemeente.	C13
Er wordt meer functioneel aan cultuur gedaan.	C1, C8
De Franstaligen worden gepamperd om ze te betrekken bij het lokaal verenigingsleven.	C8, VT8
Kan cultuur een rol spelen bij de inburgering?	C8
De Nederlandstalige cultuur in de Rand van Brussel wordt overgesubsidieerd. Zo heeft Wemmel een heel groot cultuurcentrum, terwijl aanpalende Vlaamse gemeenten in het arrondissement verhoudingsgewijs veel minder geld toebedeeld krijgen.	C11, C12
De landelijke samenleving evolueert naar een stedelijke samenleving.	Deze opmerking overstijgt dit thema en heeft betrekking de Rand rond Brussel.
De vorm van een vereniging op zich verandert.	C8
Om het probleem van het gebrek aan infrastructuur op te lossen zouden de verenigingen makkelijker gebruik moeten kunnen maken van leegstaande gebouwen, in eigendom van de gemeenten of andere publieke overheidsorganen.	C3

5) Ontwerp-versie van de toekomstvisie voor de Luchthavenregio
(met verwerking van de inbreng van deelnemers aan de workshop)

	Economische principes	Sociale principes	Fysiek-ecologische principes	Institutionele principes
Ondernemen	<p>ON 1-lh De regio heeft een bloeiend ondernemingsweefsel. Grote ondernemingen (zoals de luchthaven), KMO's en zelfstandige ondernemingen, zijn de motoren van <u>sterke economische bedrijvigheid</u>, vooral in transport en logistiek.</p> <p>ON2 <i>Regionale economische groei en werkgelegenheid worden gestimuleerd door een <u>gerichte specialisatie</u> in bedrijvenclusters rond de luchthaven. Mogelijke <u>speerpunten</u> voor vernieuwing van het regionaal economisch weefsel zijn logistieke activiteiten, zakelijke diensten, verblijfsaccomodaties, enz. Daarmee spelen ondernemingen in de regio positief in op de <u>ontwikkeling van Brussel</u> als internationale zakenstad.</i></p> <p>ON3-lh <i>Regionale economische groei en werkgelegenheid rond de luchthaven worden bijkomend gestimuleerd door een <u>toename van het dienstenaanbod in het openbaar vervoer</u> en een geïntegreerde mobiliteitsaanpak.</i></p> <p>ON4 <i>Een gunstig <u>ondernemingsklimaat</u> wordt gestimuleerd door o.a. contacten tussen ondernemers en het onderwijs, toegankelijke publieke dienstverlening, vormingsaanbod voor (startende) ondernemers, ...</i></p>	<p>ON5 <u>Kleinhandel en lokale middenstand ondersteunen de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van dorpskernen.</u></p> <p>ON6 <i>Ondernemingen en overheid werken actief samen om alle lagen van de regionale <u>arbeidsreserve te integreren</u> op de arbeidsmarkt, o.a. door de uitbouw van de diensteneconomie, innoverende projecten, enz.</i></p>	<p>ON7 <i>In de regio is er voldoende <u>ruimte en infrastructuur om te ondernemen</u>. Er wordt gestreefd naar zorgvuldig en kwalitatief ruimtegebruik voor het ondernemen, in de eerste plaats op bestaande bedrijventerreinen. Daarbij is in het bijzonder aandacht voor de landbouw.</i></p> <p>ON8 <i>In de regio worden het wonen en werken optimaal op elkaar afgestemd, met het oog op het beheersen van de <u>lawaaihinder</u>.</i></p> <p>ON9 <i>De bedrijvigheid in de streek gaat gepaard met een hoge <u>eco-efficiëntie van productieprocessen</u> en producten. (met het oog op duurzaam en ecologisch ondernemen)</i></p>	<p>ON10/W5 Gemeentebesturen uit de regio bevorderen de <u>communicatie</u> met relevante doelgroepen uit het bedrijfsleven.</p> <p>ON11/W6 <i>Een RESOC-platform bevordert het overleg en de <u>samenwerking</u> tussen lokale overheden en ondernemers. Ook de afstemming met hogere overheden en andere stakeholders (uit geïnteresseerde sectoren) wordt bevorderd.</i></p>
&				

Werken	<p>WE1 De regionale economie (in de breedste betekenis) moet zo worden ingericht dat <u>lokale tewerkstelling zoveel mogelijk wordt bevorderd</u>, en dit zowel in het reguliere economische circuit als in de sociale economie.</p> <p>WE2 Een regionaal arbeidsmarktbeleid vertrekt van een <u>vraagstimulerend beleid</u>, aangevuld met een waaier van initiatieven om knelpunten bij werkzoekenden weg te nemen (aanbodgericht beleid) en <u>vraag en aanbod doelmatig te matchen</u> door bvb een lokale en/of regionale jobbeurs, opleidingen, enz.</p>	<p>WE4 <i>Op de regionale arbeidsmarkt wordt <u>geen enkele bevolkingsgroep uitgesloten</u>.</i></p> <p>WE5 <i>Op de regionale arbeidsmarkt gaat aandacht naar <u>sociale tewerkstelling en sociale economie</u> (PWA, werkwinkel, ...)</i></p>		
Bronnen	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Zaventem Provincie Vlaams-Brabant Streekpact	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Zaventem Provincie Vlaams-Brabant	Hoeilaart, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Zaventem Provincie Vlaams-Brabant Streekpact Ontwerp VSGB	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Zaventem Streekpact Ontwerp VSGB

Bron: stadsmonitor voor leefbare en duurzame Vlaamse steden

Opmerking:

Cursief gedeelte van de visie is afkomstig uit ‘De strategische nota 2007-2012 Provincie Vlaams Brabant, het Streekpact Halle-Vilvoorde 2007-2012, of de toespraak van de gouverneur voor de provincieraad op 04/10/2012, of het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel

Vette tekst in de visie is afkomstig uit gemeentelijke beleidsnota’s van Hoeilaart, Kampenhout, Kraainem, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem en Zaventem.

Tekst die en cursief en vet is komt voor in het provinciale en één of meerdere gemeentelijke beleidsplannen.

Tekst in .12 grootte is afkomstig van workshop in Diegem – 19 januari 2012

	Economische principes	Sociale principes	Fysiek-ecologische principes	Institutionele principes
Wonen	<p>WO1 <i>Het regionaal aanbod aan woningen en gronden <u>voldoet aan verschillende woonbehoeften</u> naargelang de middelen, de levensfasen en samenstelling van de huishoudens. Er is dus aandacht voor <u>nieuwe woonvormen en woningdifferentiatie</u> naar gezinsgrootte, inkomen en leeftijd.</i></p> <p>WO2 <i>De <u>kwaliteit van de woning</u> wordt gewaarborgd in voldoende leefbare woonoppervlakte, in basiscomfort, in bouwtechnische kwaliteit en in bouwfysische kwaliteit.</i></p> <p>WO3 <i>De <u>kwaliteit van de woonomgeving</u> (wijk/buurt) wordt verbeterd door te werken aan het straatbeeld, de aanwezigheid en toegankelijkheid van speel-, rust- en ontmoetingsmogelijkheden, sociale samenhang, verkeersleefbaarheid en veiligheid.</i></p>	<p>WO4 <i>In de regio wordt de woonzekerheid verhoogd. Bestaande en nieuwe woningen, zowel op de koop- als op de huurmarkt, zijn <u>betaalbaar</u>, comfortabel, aangepast of aanpasbaar, en veilig.</i></p> <p>WO5 <i>In de regio krijgen doelgroepen uit de eigen bevolking een intensieve woonbegeleiding.</i></p> <p>WO6 <i>Op de regionale woonmarkt wordt <u>geen enkele bevolkingsgroep uitgesloten, noch geprivilegieerd</u>. Referentie: actief beleid SVK's, aanpak wonen op campings, senioren, personen met handicap, enz.</i></p> <p>WO7 <i>Een leefbare regio kent een <u>gezonde bevolkingsmix</u> tot op buurtniveau, op het vlak van leeftijd, gezinssamenstelling en inkomensklasse.</i></p>	<p>WO8 <i>De ruimte voor het wonen wordt zorgvuldig gebruikt met het oog op een <u>gebiedsspecifieke verdichting</u> van de bebouwing. Nieuwe woongelegenheiten moeten ingeplant worden in (<u>inbreiding</u>) en nabij kernen.</i></p> <p>WO9 <i>In de regio worden <u>nieuwe bouwgronden voorzichtig aangesneden</u> op basis van een woonbehoeftestudie. Ook zonevreemde woningen worden rechtszekerheid geboden.</i></p> <p>WO10 <i>In de regio is de <u>woonomgeving multifunctioneel</u>. Diensten, handel, recreatie, mobiliteit en groenvoorzieningen worden op het wonen afgestemd. <u>Groenelementen</u> vormen bij voorkeur een verbinding naar de omliggende open ruimte.</i></p> <p>WO11 <i>De bewoners en de beheerders van het woningpatrimonium <u>gaan rationeel om met energie en grondstoffen</u> in de woning.</i></p>	<p>WO12 <i>In de regio neemt de lokale overheid de <u>regierol</u> op zich en stimuleert het overleg en de <u>samenwerking tussen alle betrokken actoren</u> (ook uit de <u>hogere overheid</u>) in het kader van het lokaal woonbeleid.</i></p> <p>WO13 <i>In de streek kunnen burgers <u>informatie en advies</u> krijgen in antwoord op hun vragen over de eigen woonsituatie. (woonloket)</i></p> <p>WO14 <i>Een doelmatige en efficiënte woonbeleid dient <u>ondersteund door een strikt en helder grond- en pandenbeleid</u>.</i></p> <p>WO15 <i>In de sturing van de regionale woonmarkt hebben overheden aandacht voor de relatie met de omgeving in het algemeen en met Brussel in het bijzonder.</i></p>

Bronnen	Hoeilaart, Vilvoorde, Provincie Vlaams-Brabant	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Vilvoorde, Provincie Vlaams-Brabant	Hoeilaart, Vilvoorde Provincie Vlaams-Brabant Ruimtelijk Structuurplan Vlaams-Brabant Ontwerp VSGB	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Vilvoorde Provincie Vlaams-Brabant
----------------	---	--	---	---

Bron: stadsmonitor voor leefbare en duurzame Vlaamse steden

Opmerking:

Cursief gedeelte van de visie is afkomstig uit ‘De strategische nota 2007-2012 Provincie Vlaams Brabant & Ruimtelijk Structuurplan Vlaams-Brabant 2004 of het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel

Vette tekst in de visie is afkomstig uit gemeentelijke beleidsnota’s van Hoeilaart, Kampenhout, Kraainem, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem en Zaventem.

Tekst die en cursief en vet is komt voor in het provinciale en één of meerdere gemeentelijke beleidsplannen.

Tekst in .12 grootte is afkomstig van workshop in Diegem – 19 januari 2012

	Economische principes	Sociale principes	Fysiek-ecologische principes	Institutionele principes
Zich verplaatsen / Mobiliteit	<p>ZV1 <i>In de regio wordt in het algemeen de mobiliteitsvraag en in het bijzonder het autoverkeer beheerst door de (creatie van) <u>nabijheid en verwevenheid van functies en concentratie van activiteiten</u>. (locatiebeleid)</i></p> <p>ZV2 <i>In de regio neemt <u>multimodale bereikbaarheid</u> voor het personen- en goederenvervoer toe.</i></p> <p>ZV3 <i>Aan de complexe vervoersvraag gedifferentieerd in tijd en ruimte wordt tegemoet gekomen door een <u>efficiënte en evenwichtige inzet van vervoersmodi en infrastructuur</u>. (STOP-principe)</i></p> <p>ZV4 <i>In de regio wordt prioriteit gegeven aan <u>lokale kwaliteitsvolle verplaatsingen voor voetgangers en fietsers</u>, vooral binnen verblijfsgebieden. <u>Daarvoor wordt de nodige infrastructuur uitgebouwd, zoals bv. fietsstallingen, en voet- en fietspaden, enz. Daarnaast wordt een <u>bovenlokaal</u> fietsroutenetwerk uitgebouwd voor functionele en recreatieve verplaatsingen.</u></i></p> <p>ZV5 <i>Het <u>openbaar vervoer</u> in de regio wordt uitgebouwd als een <u>hoogwaardige en complementaire vervoersmodus</u>. Hoogwaardig betekent snel (vlotte doorstroming), betrouwbaar en comfortabel. En complementair heeft betrekking op voldoende overstapfaciliteiten.</i></p>	<p>ZV10 <i>In de regio neemt de <u>verkeersveiligheid</u> toe in dorpskommen, schoolomgevingen, voet- en fietspaden en andere wegen. Daarbij gaat de aandacht vooral naar preventie, infrastructurele oplossingen en handhaving.</i></p> <p>ZV11 <i>Door een goede <u>fysieke en mentale toegankelijkheid van vervoersmodi en infrastructuur</u> kan iedereen zich vlot en zo zelfstandig mogelijk in de regio verplaatsen.</i></p> <p>ZV12 <i>In de regio is het <u>openbaar vervoer</u> voor iedereen <u>betalbaar</u>.</i></p>	<p>ZV13 <i>Om <u>geurhinder en luchtverontreiniging</u> in de stad te vermijden, wordt milieuvriendelijk transport aangemoedigd. Dit komt ook de gezondheid van de bewoners en stadsgebruikers ten goede.</i></p> <p>ZV14 <i>In de regio worden <u>geluidshinder en trillingen</u> (o.m.ten gevolge van verkeer en vervoer) vermeden.</i></p> <p>ZV15 <i>Om open en groene ruimten in de regio te sparen, worden <u>zuinig ruimtegebruik en maximale bundeling van infrastructuren</u> bevorderd.</i></p>	<p>ZV16 <i><u>Overleg en samenwerking tussen relevante overheden en mobiliteitsactoren (op alle bestuurlijke niveaus) dient bevorderd te worden met het oog op een effectieve, coherente en gezamenlijke aanpak van mobiliteitsproblemen.</u></i></p> <p>ZV17 <i>In de regio worden alle actoren regelmatig <u>geïnformeerd</u> en <u>gesensibiliseerd</u> inzake verkeersleefbaarheid en verkeersveiligheid.</i></p> <p>ZV18 <i>In de regio is er een zo groot mogelijke <u>participatie van de bevolking</u> aan de besluitvorming inzake mobiliteit, om het draagvlak te vergroten en aan een mentaliteitsverandering te werken.</i></p>

	<p>ZV6 In de regio wordt <u>pas in laatste instantie</u> een beroep gedaan op de <u>auto</u> om zich te verplaatsen.</p> <p>ZV7 In de regio is er een <u>gedifferentieerd parkeerbeleid</u> (<u>naargelang stadscentrum of –rand</u>) waarbij bewoners hun auto makkelijk kunnen stallen.</p> <p>ZV8 Bedrijven en handelszaken in de regio respecteren afspraken over <u>aan- en afvoerroutes</u> voor het zwaar goederenvervoer.</p> <p>ZV9 In de regio is er <u>voldoende aandacht voor alternatieven</u> (vb. gebruik ICT, tijdsvensters, enz.) om de vervoerstromen onder controle te houden.</p>			
Bronnen	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Kraainem, Linkebeek, Vilvoorde, Wezenbeek-Oppem, Zaventem Provincie Vlaams-Brabant Streekpact, De Lijn Ontwerp VSGB	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Linkebeek, Overijse, Kraainem, Vilvoorde, Wezenbeek-Oppem, Zaventem Provincie Vlaams-Brabant	Streekpact Halle-Vilvoorde	Machelen, Overijse, Wezenbeek-Oppem Provincie Vlaams-Brabant

Bron: stadsmonitor voor leefbare en duurzame Vlaamse steden

Opmerking:

Cursief gedeelte van de visie is afkomstig uit ‘De strategische nota 2007-2012 Provincie Vlaams Brabant, het Streekpact Halle-Vilvoorde 2007-2012, de mobiliteitsvisie 2020 Vlaams-Brabant – Brussel van De Lijn of de toespraak van de gouverneur voor de provincieraad op 04/10/2012, of het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel

Vette tekst in de visie is afkomstig uit gemeentelijke beleidsnota’s van Asse, Affligem, Dilbeek, Liedekerke en Ternat.

Tekst die en cursief en vet is komt voor in het provinciale en één of meerdere gemeentelijke beleidsplannen.

Tekst in .12 grootte is afkomstig van workshop in Diegem – 19 januari 2012

	Economische principes	Sociale principes	Fysiek-ecologische principes	Institutionele principes
Leren / Onderwijs	<p>L1 De <u>kwaliteit van het onderwijs</u> in de regio is voldoende hoog, zodat elk kind, jongere én volwassene een <u>educatief project op maat</u> kan uitbouwen. Dat heeft betrekking op de belangrijkste elementen in het <u>ontwikkelingsproces</u> (creativiteit, gezondheid, fysieke beweging, assertiviteit, enz.).</p> <p>L2 In de regio behalen <u>alle jongeren een kwalificatie</u> die toegang verleent tot de arbeidsmarkt en/of het hoger onderwijs.</p> <p>L3 <u>In de streek wordt het levenslang en levensbreed leren ondersteund. Beide zijn belangrijk voor de kansen op de arbeidsmarkt en de persoonlijke ontplooiing.</u></p> <p>L4 In de regio is er in het onderwijs en in het aanbod aan vorming en opleiding voldoende aandacht voor taalvaardigheidsontwikkeling met het oog op <u>pluralistische burgerschapsvorming</u>.</p>	<p>L5 <u>Onderwijs, vorming én opleiding in de regio heeft een open karakter en biedt gelijke kansen aan kinderen, jongeren en volwassenen ongeacht het milieu waaruit ze afkomstig zijn.</u> Lokale besturen zoeken onderwijsflankerend beleid verder uit te bouwen, rond bvb kinderopvang, zwemmen, leerlingenvervoer, taalleergangen, kunstonderwijs, toneel, opvoedingsondersteuning, studie- en huiswerkbegeleiding, spijbelgedrag, enz.</p> <p>L6 Het onderwijs in de regio heeft een gelijke <u>waardering voor alle onderwijsvormen en onderwijsniveaus</u>.</p> <p>L7 Scholen kennen de <u>achtergrond van kinderen</u> om problemen te detecteren die een invloed hebben op de schoolcarrière.</p> <p>L8 In de regio is <u>de school als leer- en werkomgeving</u> aantrekkelijk voor leerlingen en leerkrachten (bv. door deeltijdse opdrachten te concentreren, enz.)</p>	<p>L9 In de regio zijn <u>scholen goed uitgerust</u> of kunnen ze beschikken over de nodige infrastructuur. De <u>kwaliteit van de onderwijsinfrastructuur</u> en van de <u>schoolomgeving</u> zijn optimaal. (veiligheid, netheid, ICT, toegankelijkheid ook voor leerlingen met fysieke handicap, verkeersveiligheid, enz.)</p> <p>L10 <u>Het onderwijs in de regio wordt 'ecologisch' ingericht</u> (met o.a. REG, enz.)</p>	<p>L11 <u>Binnen de regio is er een goede samenwerking en afstemming tussen scholen onderling en tussen scholen en andere actoren. Overlegplatformen voor netoverschrijdende initiatieven worden ondersteund door lokale besturen.</u></p> <p>L12 Alle scholen in de regio nemen het voortouw inzake <u>participatie</u> van leerlingen, leerkrachten en ouders.</p> <p>L13 <u>Binnen de regio is er een goede afstemming over de planning van het onderwijsaanbod met de centrale overheid, die ook rekening houdt met de externe omgeving (meer bepaald Brussel).</u></p>
Bronnen	Hoeilaart, Machelen, Steenokkerzeel, Vilvoorde Provincie Vlaams Brabant	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Provincie Vlaams Brabant	Kampenhout, Machelen, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppeem, Zaventem	Hoeilaart, Steenokkerzeel, Zaventem Provincie Vlaams Brabant

Bron: stadsmonitor voor leefbare en duurzame Vlaamse steden

Opmerking:

Cursief gedeelte van de visie is afkomstig uit 'De strategische nota 2007-2012 Provincie Vlaams Brabant

Vette tekst in de visie is afkomstig uit gemeentelijke beleidsnota's van Hoeilaart, Kampenhout, Kraainem, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem en Zaventem.

Tekst die en cursief en vet is komt voor in het provinciale en één of meerdere gemeentelijke beleidsplannen.

Tekst in .12 grootte is afkomstig van workshop in Diegem – 19 januari 2012

	Economische principes	Sociale principes	Fysiek-ecologische principes	Institutionele principes
Zorg (welzijn & gezondheid)	<p>ZO1 <i>Iedereen kan een beroep doen op een zorg/opvang die afgestemd is op de behoeften (zorg op maat). De zorg wordt verstrekt conform de menselijke waardigheid.</i></p> <p>ZO2 Personen die potentieel zelfredzaam zijn, kunnen aanspraak maken op thuiszorg om zelfstandig in eigen onderhoud te voorzien. (bv door aanpassing van de woning).</p> <p>ZO3 Mantelzorgers krijgen voldoende actieve ondersteuning.</p> <p>ZO4 <i>Basisdienstverlening en geprofessionaliseerde zorg worden op elkaar afgestemd, bv. door duidelijke zorgtrajecten. Er is ook aandacht voor gezondheidspromotie en preventie.</i></p>	<p>ZO5 <i>Het zorgsysteem is voldoende aangepast aan de diversiteit in de regio, die betrekking heeft op leeftijd, gender, opleidingsniveau, huishoudtype, taalvaardigheid, etnisch-culturele achtergrond, handicaps, enz.</i></p> <p>ZO6 <i>Alle kwetsbare en kansarme mensen worden ondersteund, zodat zij gelijke kansen hebben om van het aanbod gebruik te maken en zo een betere levenskwaliteit kunnen bereiken.</i></p> <p>ZO7 De gezondheids- en welzijnszorg in de regio is toegankelijk (mentaal en fysiek) en makkelijk bereikbaar.</p> <p>ZO8 De gezondheids- en welzijnszorg in de regio is voor iedereen <u>financieel haalbaar</u>, mede door een laagdrempelig eerstelijnsaanbod.</p> <p>ZO9 In de regio zorgt een sterk sociaal weefsel ervoor dat mensen <u>zoveel als mogelijk in de vertrouwde omgeving</u> verzorgd of opgevangen kunnen worden. (bv via buurtdiensten)</p>	<p>ZO10 Gezondheids- en welzijnszorg in de regio hebben aandacht voor milieuzorg.</p> <p>ZO11 De openbare ruimte in <u>de omgeving van de voorzieningen en instellingen</u> wordt aangepast aan de noden van de gebruikers. (bv met rust- en ontmoetingsplaatsen, enz.)</p>	<p>ZO12 Op basis van een actieve dialoog met de zorgverstrekker(s) kunnen burgers op een relatief eenvoudige manier hun eigen zorg zelf regelen en organiseren. (sociaal huis)</p> <p>ZO13 <i>In het overleg tussen welzijns- en gezondheidsactoren en betrokken actoren uit andere domeinen (politie, onderwijs, tewerkstelling, huisvesting, ...) op alle relevante bestuurlijke niveaus (Vlaams, provinciaal, regionaal, lokaal) neemt iedereen zijn verantwoordelijkheid op, bv. in een breed sociaal platform.</i></p> <p>ZO14 Het lokale zorgbeleid steunt op de samenwerking tussen OCMW en gemeentelijke sociale dienst.</p>
Bronnen	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppeem, Zaventem Provincie Vlaams Brabant	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppeem, Zaventem Provincie Vlaams Brabant	Hoeilaart	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Zaventem Provincie Vlaams Brabant

Bron: stadsmonitor voor leefbare en duurzame Vlaamse steden

Opmerking:

Cursief gedeelte van de visie is afkomstig uit ‘De strategische nota 2007-2012 Provincie Vlaams Brabant, of de toespraak van de gouverneur voor de provincieraad op 04/10/2012

Vette tekst in de visie is afkomstig uit gemeentelijke beleidsnota’s van Hoeilaart, Kampenhout, Kraainem, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem en Zaventem.

Tekst die en cursief en vet is komt voor in het provinciale en één of meerdere gemeentelijke beleidsplannen.

Tekst in .12 grootte is afkomstig van workshop in Diegem – 19 januari 2012

In dit onderdeel van de regiovisie wordt aandacht besteed aan wat mensen doen als ontspanning en recreatie:

- Bij **Cultuur** ligt de klemtoon op private zelforganisatie, aanvullend publiek aanbod, participatie aan culturele initiatieven, cultureel erfgoed, etc.
- **Vrije tijd** heeft dezelfde klemtoon, en dat voor alle vormen van andere ontspanning, inclusief sport, spel, evenementen en toeristische activiteiten.

Het uitgangspunt is dat er geen onderscheid in het cultureel en recreatief aanbod wordt gemaakt voor bewoners en gebruikers/bezoekers van de regio. Daarnaast overstijgt het bereik van het cultureel en recreatief aanbod dikwijls de grenzen van de regio.

	Economische principes	Sociale principes	Fysiek-ecologische principes	Institutionele principes
Cultuur	<p>C1 <i>In de regio heerst een <u>cultureel klimaat</u> waarin <u>privaat culturele initiatieven</u> kunnen georganiseerd worden. Met een ‘aanvullend publiek aanbod’ wordt de diversiteit ervan verhoogd, zodat het beter inspeelt op de ‘culturele noden’ in de regio.</i></p> <p>C2 <i>In de regio worden acties ondernomen om de participatie aan <u>de cultuur te doen toenemen</u>, zoals bvb cultuureducatie en cultuurspreiding, o.a. via culturele centra.</i></p> <p>C3 <i>De <u>culturele infrastructuur</u> in de regio is <u>optimaal aangepast</u> aan de diversiteit van kunst- en cultuuruitingen.</i></p> <p>C4 <i>De <u>cultuurbeleving</u> leidt tot individuele ontplooiing, horizonverbreding en gemeenschapsvorming.</i></p> <p>C5 <i>In de regio wordt het <u>cultureel erfgoed</u> bestudeerd, bewaard, geactualiseerd en ontsloten ten behoeve van een breed publiek.</i></p>	<p>C6 <i>Een ruim en laagdrempelig culturaanbod <u>draagt bij tot sociale contacten, openheid voor diversiteit, tolerantie en respect</u> voor elkaar. Daarom verdient dat ondersteuning.</i></p> <p>C7 <i>De culturele infrastructuur in de regio is <u>voor iedereen bereikbaar en toegankelijk</u> (fysisch, mentaal en financieel), zodat iedereen ervan kan meegenieten.</i></p> <p>C8 <i>In de regio bloeit een <u>breed socio-cultureel verenigingsleven</u>, dat omwille van zijn sociale belang (contacten, identiteit, maatschappelijke participatie) actieve ondersteuning verdient.</i></p>	<p>C9 <i>In culturele instellingen en bij culturele evenementen is er <u>milieuzorg</u>.</i></p> <p>C10 <i>De <u>publieke ruimte</u> in de regio is van een hoogstaande kwaliteit en biedt het kader voor diverse (<u>spontane</u>) <u>culturele activiteiten</u> en voor <u>beeldende kunsten</u> (kunst in openbare ruimte).</i></p>	<p>C11/VT12 <i><u>Lokale besturen nemen deel aan thematische en projectmatige samenwerkingsverbanden in de regio.</u></i></p> <p>C12/VT13 <i>Het cultureel, toeristisch en recreatief aanbod in de regio positioneert zich in een <u>bovenlokale context</u>. Afstemming en samenwerking met andere regio’s is belangrijk.</i></p> <p>C13/VT14 <i>Betrekken van <u>de culturele, toeristische en recreatieve sector als partner</u> in beleidsformulering moet leiden tot een gedragen beleid.</i></p> <p>C14/VT15 <i>Bewoners en bezoekers van de regio hebben makkelijk toegang tot <u>culturele, toeristische en recreatieve informatie</u>.</i></p> <p>C15/VT16</p>
Vrije tijd	VT1	VT6	VT9	

	<p><i>In het sportief en vrijetijdsaanbod neemt zelforganisatie een belangrijk plaats in. Met een 'aanvullend publiek aanbod' wordt de diversiteit ervan verhoogd, zodat het beter inspeelt op de noden aan ontspanning in de regio.</i></p> <p>VT2 <i>In de regio blijft men acties ondernemen om de <u>participatie</u> aan het sportief en recreatief aanbod te doen toenemen, zodat <u>gezondheid en levenskwaliteit</u> verhogen. (sportpromotie, sport-voor-allen)</i></p> <p>VT3 De sportieve en recreatieve infrastructuur in de regio is <u>optimaal aangepast</u> aan de diversiteit van sport en recreatie.</p> <p>VT4 <i>De <u>toeristische troeven</u> van de regio wordt gepromoot door het stimuleren van een kwaliteitsvol en voldoende divers aanbod op het vlak van logiesverstrekking, cultureel en bouwkundig erfgoed, horecasector, groen- en waterbeleving, fiets- en wandelwegen, trage en recreatieve paden.</i></p> <p>VT5 <i>De 'eigenheid' van de regio (natuur, landschap, cultuur, geschiedenis, erfgoed, publieke ruimtes, mix van activiteiten, sfeer) dient men te behouden en verder te ontwikkelen binnen de draagkracht ervan. Het schept verbondenheid bij bewoners en is een bron van <u>aantrekkingskracht</u> voor toeristen.</i></p>	<p>Sport en recreatie zijn erop gericht om <u>ontmoeting</u> tussen een diversiteit aan individuen mogelijk te maken.</p> <p>VT7 <i>In de regio is het recreatief en toeristisch aanbod, en dito infrastructuur voor iedereen <u>bruikbaar, bereikbaar, toegankelijk en betaalbaar</u>.</i></p> <p>VT8 In de regio bloeit een <u>breed sportief en recreatief verenigingsleven</u>, dat omwille van zijn sociale belang (contacten, identiteit, maatschappelijke participatie) actieve ondersteuning verdient.</p>	<p><i>In de regio streeft men naar meervoudig ruimtegebruik en <u>recreatief medegebruik</u> van voorzieningen, openbare en private infrastructuur voor cultuur en recreatie.</i></p> <p>VT10/N6 In gebieden met <u>hoofd functie</u> natuur worden zachte recreatie-vormen gestimuleerd. In gebieden waar de <u>natuurfunctie neven- of ondergeschikt</u> is, worden zoveel als mogelijk natuurontwikkeling en behoud gestimuleerd.</p> <p>VT11 In de regio is er <u>milieuzorg</u> bij sportieve en recreatieve evenementen en bij toeristische attracties.</p>	<p>Vrijwilligers voelen zich betrokken bij het cultureel, toeristisch en recreatief aanbod, doordat hun inzet begeleid en ondersteund wordt.</p>
Bronnen	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppeem, Provincie Vlaams Brabant	Hoeilaart, Kampenhout, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppeem, Provincie Vlaams Brabant	Overijse Provincie Vlaams Brabant	Hoeilaart, Overijse, Steenokkerzeel Provincie Vlaams Brabant

Bron: stadsmonitor voor leefbare en duurzame Vlaamse steden

Opmerking:

Cursief gedeelte van de visie is afkomstig uit 'De strategische nota 2007-2012 Provincie Vlaams Brabant

Vette tekst in de visie is afkomstig uit gemeentelijke beleidsnota's van Hoeilaart, Kampenhout, Kraainem, Machelen, Overijse, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem en Zaventem.

Tekst die en cursief en vet is komt voor in het provinciale en één of meerdere gemeentelijke beleidsplannen.

Tekst in .12 grootte is afkomstig van workshop in Diegem – 19 januari 2012